

De kracht van mensen

Samen uitdagingen ombuigen tot kansen

Nota van de formateur

22 juli 2007

Ons land is een land in de kering. Ingrijpende ontwikkelingen zijn aan de gang of kondigen zich aan.

Voor het eerst sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog daalt de beroepsbevolking. De vicieuze cirkel van economische groei en ecologische achteruitgang moet worden doorbroken. De Europese Unie krijgt, een halve eeuw na de Verdragen van Rome, een nieuwe vorm. De verkleuring van de samenleving wacht op verzilvering.

Elk van de kantelmomenten vergt krachtige leiding en een vaste hand. De regering wil die krachtige leiding geven en die vaste hand zijn.

Het is de opdracht en de finaliteit van de politiek leiding en richting te geven. Maar de politiek moet ook bescheiden zijn: ze heeft grenzen en beperkingen, ze kan niet alles en kan het zeker niet alleen. Vanuit het geloof in de kracht van mensen, doet de regering een appèl op burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemingen om samen te werken aan groei en ontwikkeling, aan voorspoed en vooruitgang, aan vertrouwen en respect.

Samen moeten wij een nieuw evenwicht vinden tussen welvaart en welzijn, tussen dynamiek en zekerheid, tussen openheid op de wereld en menselijke maat. Samen moeten wij een duurzame ontwikkeling van mens, leefomgeving en economie tot stand brengen.

Deze regering heeft grote ambities en de vaste wil om die waar te maken. Ze gelooft in de mogelijkheden van ons land en in de kracht van zijn mensen. Samen kunnen wij ons land op het spoor zetten dat economische groei en sociale rechtvaardigheid verbindt met menselijke zekerheid en ecologische duurzaamheid. Samen kunnen wij de toekomst met vertrouwen tegemoet zien, en van België een land maken dat uitdagingen ombuigt tot kansen.

Ons land is een van de welvarendste ter wereld. Dat is te danken aan de werkracht en de ondernemingszin van vele generaties.

Wij hebben gemiddeld een hoge levensstandaard. Een fijnmazig netwerk van collectieve voorzieningen in welzijn, onderwijs, cultuur, media en mobiliteit biedt elkeen grote ontplooiingskansen. De technologische ontwikkeling maakt ons leven aangenamer en biedt meer comfort. Onze sociale zekerheid en onze zorgvoorzieningen bieden een sterke bescherming.

Wij leven in een tijd van versnelde verandering. Wat vandaag is, is niet automatisch verworven voor morgen.

Elke tijd kent zijn uitdagingen. De uitdagingen van onze tijd zijn bekend.

De globalisering verhoogt de concurrentie en grijpt sterk in op onze sociale samenhang en onze vertrouwde leefpatronen.

De gestegen levensverwachting zet ons systeem van sociale bescherming onder druk.

De economische groei vreet aan de natuurlijke rijkdommen en onze leefomgeving.

De prestatie-economie drukt op de levenskwaliteit en de menselijke verhoudingen.

De dienstverlening van de overheid heeft moeite om de snelle ontwikkelingen bij te benen.

Bovendien veroorzaken die ontwikkelingen nieuwe ongelijkheden.

Het beleid van de federale regering zal erop gericht zijn om met gepaste maatregelen die uitdagingen en problemen aan te pakken. De regering gelooft in de kracht van mensen. Ze is ervan overtuigd dat wij allen samen, alle actieve krachten in dit land samen die uitdagingen kunnen omzetten in even zoveel kansen op vooruitgang. De regering heeft de vaste wil de toekomst voor te bereiden, te investeren in morgen en mensen zekerheid, houvast en vertrouwen te geven, als ankerpunten voor een leven waarin ze geluk kunnen vinden – want wat anders is de hoogste betrachtiging van een mens, dan gelukkig te zijn?

Daarvoor zijn in de komende regeerperiode maatregelen nodig die de Belgische samenleving in staat stellen vooruitgang te boeken in negen essentiële domeinen.

De globalisering en de toegenomen internationale concurrentie zetten de *concurrentiekracht van onze ondernemingen* onder druk en knagen aan ons marktaan-

deel. Een sterke economie is nochtans de basis voor de creatie van werkgelegenheid en de verhoging van onze welvaart en ons welzijn. Om onze concurrentiepositie te versterken, moeten wij werk maken van meer ondernemerschap, innovatie, een gunstig investeringsklimaat, een voorspelbare en stabiele overheid, een verantwoorde ontwikkeling van de loon- en andere bedrijfskosten, en een competitieve vennootschapbelasting.

De bestuursperiode 2007-2011 is de laatste voor de zogenaamde babyboomgeneratie de arbeidsmarkt begint te verlaten. Wij moeten ons verder wapenen om de kosten van de vergrijzing op te vangen, door een structureel begrotingsoverschot op te bouwen en door vooral de *werkgelegenheidsgraad te verhogen* en zo de financiering van ons sociaalzekerheidsstelsel te vrijwaren. Wij moeten ons arbeidsaanbod verhogen door werkzoekenden via opleiding, vorming en activering naar de arbeidsmarkt te leiden, door wie werkt via een verlaging van de personenbelasting beter te belonen, en door te voorkomen dat oudere werknemers vroegtijdig de arbeidsmarkt verlaten.

Hoewel het leefloon werd opgetrokken, is de armoede in ons land niet gedaald. Van de bevolking leeft 15% onder de Europese armoededrempel. Vooral bij de gepensioneerden en de alleenstaande ouders is het armoederisico groot. Wij moeten de *welvaartsgroei beter verdelen* door de uitkeringen welvaartsvast te maken en door armoede integraal aan te pakken. Wij moeten bouwen aan een voor iedereen toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg.

Een mens leeft niet van brood alleen. Wij moeten de *levenskwaliteit* verhogen door de voorwaarden te scheppen waarin mensen een nieuw evenwicht kunnen vinden tussen arbeid, gezin, zorg, opleiding, engagement en andere activiteiten. Wij moeten ons sociaal weefsel verstevigen en werken aan een open en tolerante samenleving, die diversiteit als een verrijking beschouwt, gelijke kansen schept en alle vormen van onverdraagzaamheid, discriminatie en blind geweld bestrijdt.

De wereld die wij van de vorige generaties gekregen hebben, moeten wij in ten minste dezelfde en zo mogelijk een betere toestand doorgeven aan de volgende generaties. Wij moeten zuiniger omgaan met de rijkdommen van de aarde, in het bijzonder de energie. Naast de bevoorradingszekerheid en de betaalbaarheid, moeten wij vooral de *duurzaamheid* van de opwekking en het verbruik van energie versterken.

Alle inspanningen ten spijt, blijft de *integratie van nieuwkomers en allochtonen* en hun participatie aan onze samenleving een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Nochtans houden migratie en het samenleven van mensen met een verschillende culturele achtergrond ook kansen in. Door in te zetten op integratie, taalkennis, onderwijs, werk, rechten en plichten kunnen wij de verkleuring van onze samenleving verzilveren.

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een gelukkig bestaan en van steeds grotere betekenis in een open samenleving. Het is een kerntaak van de overheid om *veiligheid, rechtszekerheid en rechtsbescherming* te waarborgen. Wij moeten verder werk maken van de preventie en de bestrijding van criminaliteit en geweld, van een snelle en correcte rechtsbedeling, en van een daadwerkelijke strafuitvoering.

Het is de plicht van de overheid haar kerntaken op een behoorlijke en doeltreffende wijze uit te oefenen. *Dienstbaarheid, betrouwbaarheid, rechtvaardigheid en goed bestuur* zijn daarbij sleutelwoorden. Goed bestuur begint bij een heldere afbakening van de bevoegdheden tussen de verschillende overheden, volgens het beginsel van de subsidiariteit en van de eigen verantwoordelijkheid van elk beleidsniveau. Een goede bevoegdheidsverdeling en samenwerking en overleg dragen ertoe bij de werking van de federale staat te verbeteren en te moderniseren.

Als klein land geniet België een hoog aanzien en een grote waardering in *het buitenland en op het diplomatieke toneel*. Wij moeten onze voortrekkersrol in de eenmaking en verdieping van Europa blijven vervullen. Alleen al om historische redenen hebben wij de opdracht bij te dragen aan de ontwikkeling en de vooruitgang van en aan de vrede in Afrika.

Economische en budgettaire vooruitzichten

Ernstig beleid gaat uit van een correcte inschatting van de beschikbare middelen en hun evolutie. Economische voorspellingen op middellange termijn zijn nochtans altijd onzeker.

Volgens de jongste economische vooruitzichten zou de conjunctuuropleving die zich in 2006 aftekende, in 2007 en 2008 bestendigd worden. De internationale omgeving blijft gunstig. De wereldgroei wordt verder ondersteund door de opkomende economieën. De groeivooruitzichten in Europa vallen hoger uit dan verwacht. Ze leiden tot een sterkere euro en een stijging van de langetermijnrente. Tegelijk blijft de prijsinflatie in de meeste economische zones onder controle.

In die context verwacht de Nationale Bank voor 2007 en 2008 een economische groei van 2,5 resp. 2,2%, cijfers die iets boven het gemiddelde liggen. De netto uitvoer zou opnieuw een positieve bijdrage tot de groei leveren en de binnenlandse bestedingen zouden, ondanks een zekere vertraging, telkens met circa 2% toenemen. Een en ander zou leiden tot een aanvullende netto banencreatie van 60.000 in 2007 en 55.000 in 2008. Daardoor zou de werkloosheidsgraad, volgens Europees geharmoniseerde gegevens, dalen van 8,2% van de beroepsbevolking in 2006 tot 7,2% in 2008.

Zonder nieuwe maatregelen, zouden de overheidsfinanciën in 2008 sluiten met een tekort van 0,2% van het bbp (Hoge Raad van Financiën), als gevolg van de evolutie van het structurele primaire saldo en het verdwijnen van de weerslag van een aantal niet-recurrente maatregelen. Tegen het einde van de legislatuur zou, steeds bij ongewijzigd beleid, een evenwicht worden bereikt. Rekening houdend met de doelstellingen van het Stabiliteitsprogramma voor de periode 2007-2010, alsook met de jongste ramingen van de vergrijzingskosten van de Studiecommissie voor de Vergrijzing en van de Hoge Raad van Financiën, zal de regering alles in het werk stellen om de gezamenlijke overheidsrekening tegen het einde van de legislatuur te sluiten met een structureel overschot van 1,3% van het bbp.

Daartoe zal de regering vanaf het begrotingsjaar 2008 structurele maatregelen nemen die, na compensatie van de impact van de maatregelen die volgens dit regeerakkoord de mobilisatie van nieuwe middelen vereisen en na aftrek van de terugkoppelingseffecten, een netto weerslag op het overheidssaldo hebben van 0,5% van het bbp. De regering zal vervolgens aanvullende inspanningen doen om het beoogde overschot te realiseren, in het bijzonder door voor de geconsolideerde primaire uitgaven van de federale overheid en de sociale zekerheid een groeitraject uit te tekenen dat onder de economische groei blijft. De regering zal instaan voor een systematische beheersing en normering van de uitgaven en voor een bewaking en normering van de inkomsten van de federale overheid in al haar componenten, door zowel aan de uitgaven- als aan de inkomstenzijde een actief beleid te voeren om de realisatie van haar begrotingsdoelstellingen mogelijk te maken.

De regering zal in overleg met de Gemeenschappen en Gewesten de bijdrage van elke overheid bij de realisatie van deze gezamenlijke doelstelling bepalen.

Bij de verdere bespreking van deze nota en het opstellen van het regeerakkoord zal de globale kostprijs van de erin vervatte maatregelen mee worden opgevolgd.

1 Kansen voor ondernemen en welvaart

Mensen zijn ondernemend en creatief. Ze willen vooruit en zijn bereid risico te nemen. Ondernemers zorgen voor nieuwe jobs en bouwen mee aan de welvaart. Deze regering schenkt voluit kansen voor wie de stap naar het ondernemerschap heeft gezet of wil zetten.

België is een welvarend land met een grote sociale cohesie. Zoals andere Europese landen, staat het voor de uitdaging de welvaartsgroei en de sociale vooruitgang verder te waarborgen tegen de achtergrond van twee ingrijpende ontwikkelingen: de globalisering van de economie en de vergrijzing van de bevolking.

De regering zal deze dubbele uitdaging beantwoorden met een coherent sociaal-economisch beleid, in overleg met de sociale partners en ter ondersteuning van het beleid dat de Gewesten en de Gemeenschappen voeren op grond van hun belangrijke bevoegdheden in de brede economische sfeer. Ze zal de gunstige economische conjunctuur aangrijpen om in diverse domeinen belangrijke structurele vooruitgang te maken. Meer bepaald zal ze:

- het ondernemerschap, de kleine en middelgrote ondernemingen en het industriële weefsel verstevigen;
- onderzoek en innovatie aanmoedigen;
- de werking van de informatiemaatschappij verbeteren;
- de loon- en andere kosten beheersen;
- België nog aantrekkelijker maken als investeringsland;
- de binnenlandse koopkracht versterken.

1.1 Meer ondernemerschap, sterke KMO's en een bloeiende industrie

De regering neemt initiatieven en maatregelen om de ondernemingszin aan te wakkeren, het ondernemerschap te stimuleren en het ondernemen hoger te waarderen.

Aangezien België een land is van kleine en middelgrote ondernemingen, voert de regering een specifiek KMO-beleid. Ze moedigt starters aan, geeft KMO's maximale groeikansen en ondersteunt de eigenheid van het zelfstandige ondernemerschap.

De regering geeft, binnen haar bevoegdheidssfeer, steun aan (startende) ondernemers onder meer via een versterking van de financieringsmogelijkheden.

De regering geeft werkzoekenden die een zelfstandige activiteit beginnen, gedurende de twaalf maanden een uitkering die gecumuleerd kan worden met inkomsten uit die zelfstandige activiteit.

De regering zet de verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandigen stap voor stap voort, zodat het nauwer aansluit bij dat van de werknemers.

In overleg met de betrokken sectoren maakt de regering werk van de verdere modernisering en vervolmaking van het statuut en het functioneren van de vrije beroepen, zodat hun sleutelrol in het maatschappelijk verkeer in het belang van de burgers en ondernemingen gevaloriseerd kan worden.

De regering vervangt de wet van 17 juli 1997 op het gerechtelijk akkoord door een wet op de continuïteit van de ondernemingen, waardoor de procedure van het gerechtelijk akkoord eenvoudiger, goedkoper en soepeler wordt, en gericht wordt op het herstel van een bedrijf in moeilijkheden in plaats van op de belangen van de schuldeiser.

De regering evalueert de bepalingen in de programmawet van 20 juli 2006 over de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuurders van een vennootschap of een grote vereniging voor de niet-betaling van btw en bedrijfsvoorheffing.

De regering verzorgt de codificatie van het economisch recht.

Wegens de samenhang met gewestbevoegdheden, in het bijzonder voor ruimtelijke ordening, draagt de regering de wetgeving op de handelsvestigingen over aan de Gewesten.

Omdat de vrijwaring van een gezonde mededinging van groot belang is voor het algemene economische klimaat, ziet de regering toe op de goede werking van de Mededingingsautoriteit.

In haar economisch beleid heeft de regering bijzondere aandacht voor de industriebedrijven die, ondanks de groeiende betekenis van de dienstverlenende sector, van groot belang zijn voor de werkgelegenheid en de welvaartscreatie in ons land.

De regering erkent het belang van een slagkrachtig ruimtevaartbeleid en streeft daartoe een optimale coördinatie met de Gewesten na.

De regering erkent eveneens het belang van het sociaal ondernemerschap, dat de kwaliteit en de duurzaamheid van de sociale economie wil bevorderen, zodat de sociale economie een echte aanvulling kan zijn op de reguliere economie.

1.2 Een aantrekkelijk investeringsland

Dankzij zijn gunstige ligging, is ons land een interessante locatie voor buitenlandse bedrijven en investeerders. In samenwerking en overleg met de Gewesten, versterkt de regering de inspanningen om de aantrekkelijkheid van België als investeringsland uit te bouwen en doeltreffend te promoten. In het kader van haar welomschreven bevoegdheden, zorgt ze voor een individuele en tijdige prospectie en opvolging van belangrijke investeringsdossiers. Ze zet de buitenlandse promotie van de aftrek voor risicokapitaal ('notionele interest') voort en ze onderhoudt goede relaties met de beslissingscentra van internationale bedrijven die een vestiging hebben in België.

1.3 Onderzoek en innovatie

Een concurrentiekrachtige economie veronderstelt meer dan ooit vermogen tot innovatie. De regering staat voluit achter de Lissabon-doelstelling om de onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven tegen 2010 tot 3% van het bbp te verhogen. Zij zet de inspanningen tot vermindering van de fiscale en parafiscale lasten voor onderzoek voort.

Voor de afstemming van het onderzoeks- en innovatiebeleid organiseert de regering om de zes maanden een overlegforum tussen de federale overheid, de Gewesten en het bedrijfsleven.

1.4 Een goed werkende informatiemaatschappij

Een goed functionerende informatiemaatschappij is een voorwaarde en een middel om meer economische groei, meer investeringen en meer werkgelegenheid te creëren. Ons land heeft nood aan een geïntegreerd strategisch plan voor de verdere uitbouw van die informatiemaatschappij. Met het oog daarop en conform de doelstellingen van het Europees actieplan *i2010*, neemt de regering het initiatief voor het opstellen van een concreet, geïntegreerd en gericht beleidsplan, met betrokkenheid van alle actoren.

Ze creëert een kader om ten volle in te zetten op de ontwikkeling van nuttige en attractieve diensten en toepassingen. In haar dienstverlening geeft de overheid het goede voorbeeld.

De regering zorgt voor een evenwichtige, transparante, stabiele en voorspelbare regelgeving, met het oog op evenredigheid van kosten en baten, en op het stimuleren van investeringen.

1.5 Een verantwoorde loonontwikkeling en lastenvermindering

De regering roept de sociale partners op om een verantwoorde loonontwikkeling te blijven nastreven, die verder omkaderd wordt door een interprofessionele loonnorm om de loonkostenontwikkeling in België in lijn te houden met die van onze belangrijkste handelspartners. De regering beveelt de sociale partners aan om in de loononderhandelingen de grootst mogelijke voorrang te verlenen aan de werkgelegenheid en voldoende differentiatie mogelijk te maken volgens de specifieke situatie van sectoren en ondernemingen.

De regering verbindt er zich van haar kant toe om, binnen de grenzen van een duurzaam begrotingsbeleid, de sociale lasten op arbeid verder te verlichten. Gelet op de beperkte begrotingsruimte, worden lastenverminderingen bij voorrang toegepast hetzij daar waar zij het grootste tewerkstellingseffect hebben (lager gekwalificeerde arbeid), hetzij voor beroepen die een sleutelrol spelen in de ontwikkeling van de kenniseconomie of voor ploegenarbeid en overuren. Met de sociale partners

maakt de regering afspraken opdat de lastenverlaging niet wordt vertaald in een grotere onderhandelingsmarge voor loonsverhogingen.

De regering evalueert en vereenvoudigt het hele pakket van federale maatregelen voor lastenverlaging in het kader van het doelgroepenbeleid.

De regering vereenvoudigt het complexe systeem van de RSZ-vrijstelling voor studentenarbeid, alsook de toepassing van de contingentering van de vrijstelling in de horeca en de land- en tuinbouw.

Met het oog op een afstemming van de federale en regionale maatregelen voor de vermindering van de loonkosten is het nodig de Gewesten te betrekken bij de definiëring van de doelgroepen. In een samenwerkingsakkoord met de RSZ worden afspraken gemaakt over inschakeling van het RSZ-instrumentarium in de uitvoering van het regionaal beleid. De federale overheid zou de Gewesten een financiële enveloppe kunnen geven met een bijhorende catalogus van maatregelen waartussen de Gewesten op grond van hun voorkeur kunnen kiezen.

1.6 Beheersing van de bedrijfskosten

De regering volgt niet alleen de ontwikkeling op van de loonkosten, maar ook van andere kosten die de concurrentiepositie van onze bedrijven kunnen bedreigen. Het gaat om onder meer de energiekosten en de kosten die het gevolg zijn van verplichtingen die de overheid oplegt.

1.7 Een competitieve vennootschapsbelasting met ruimte voor regionale korting

Om competitief te blijven, moeten de tarieven van de vennootschapsbelasting verder dalen. Daartoe schaft de regering de 3 opcentiemen af. Daarnaast geeft ze de Gewesten de mogelijkheid een korting van maximum 3 procentpunten toe te staan op het nominale tarief. Op die manier kunnen de Gewesten middelen inzetten voor een verlaging van de vennootschapsbelasting in plaats van het geven van subsidies.

In afwachting van de invoering van de maatregel over de regionale korting op de vennootschapsbelasting, honoreert de regering het engagement om gewestelijke bedrijfssteun niet te belasten.

De regering onderzoekt of conjunctuurgevoelige bedrijven de mogelijkheid kunnen krijgen het tijdens een belastbaar tijdperk geleden verlies ook te verrekenen met de winst uit vorige belastingjaren ('carry-back').

1.8 Een voorspelbare en stabiele overheid

De kwaliteit van het overheidsbestuur en -beleid is een belangrijke concurrentiefactor. Terecht verwachten bedrijven van de overheid dat ze dienstbaar en betrouwbaar is, en dat de regelgeving voorspelbaar en stabiel is. Snelle en frequente wijzigingen in de regelgeving, lange procedures, overlappende of tegenstrijdige voorschriften zijn hinderlijk voor onze ondernemingen.

De regering waakt over de kwaliteit van de regelgeving. Ze verlaagt verder de administratieve lasten en doet bijzondere inspanningen voor een goede en efficiënte werking van de overheidsdiensten.

De regering legt een grote terughoudendheid aan de dag bij de introductie van nieuwe regelgeving. Zij leeft Europese en internationale afspraken tijdig en correct na. Tenzij er een brede maatschappelijke consensus of een duidelijk toegevoegde waarde is, gaat ze bij de omzetting van Europese richtlijnen niet verder dan de richtlijn verplicht.

1.9 Vrijwaring van de binnenlandse koopkracht

De regering wenst dat de ontwikkeling van de economie mee kan blijven steunen op een dynamische binnenlandse vraag, dit wil zeggen een verdere behoorlijke groei van het gezinsverbruik en van de bedrijfsinvesteringen.

Ze ondersteunt de binnenlandse koopkracht door een betere ontwikkeling van de werkgelegenheid en door de verhoging van het netto arbeidsinkomen met fiscale maatregelen.

2 Kansen voor gemotiveerde en goed opgeleide werknemers op een soepele arbeidsmarkt

Mensen zijn actief en willen aan de slag. Arbeid betreft hen bij de samenleving en geeft hen eigenwaarde. Arbeid biedt de mogelijkheid om 'bij te blijven' in een veranderende samenleving, om nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Meer nog dan inkomen is werk een middel tot ontplooiing, zingeving en integratie. Deze regering schenkt voluit kansen aan wie wil werken; wie werkt, belooft ze beter, en ze is streng voor wie niet wil werken.

Om onze sociale voorzieningen duurzaam te financieren, is onze werkgelegenheidsgraad te laag. Met 61% haalt België niet het gemiddelde van de EU-27 (64,3%). Bovendien zijn er grote verschillen tussen de Gewesten, tussen de geslachten, tussen autochtonen en allochtonen, en tussen de hoog- en laaggeschoolden. Om mensen aan te zetten te werken en te blijven werken, moet arbeid lonend zijn. Leven van een werkloosheidsuitkering mag niet voordeliger zijn dan werken. Gezien de lage werkgelegenheidsgraad bij 55-plussers moet worden vermeden dat oudere werknemers uit de arbeidsmarkt gestoten worden of de arbeidsmarkt vroegtijdig verlaten. Om een tewerkstellingsbeleid op maat te kunnen realiseren, is een goede afstemming van de bevoegdheden vereist.

Het is van belang de werkloosheidsuitkering te richten op haar oorspronkelijke doelstelling: een vervangingsinkomen voor de periode tot het vinden van een nieuwe baan. Dat veronderstelt een gerichte en individuele opvolging van de werkzoekende. Meer bepaald moet nog nauwer worden toegezien op de werkwillegheid en het actief zoekgedrag. Tevens is het aangewezen met de Gewesten en de Gemeenschappen na te gaan hoe door opleiding en vorming de weerbaarheid van werkzoekenden verhoogd kan worden.

De overheid moet haar verantwoordelijkheid blijven opnemen tegenover de mensen die weinig of geen kansen krijgen op de reguliere arbeidsmarkt, en blijven inspelen op behoeften die de markt niet volledig invult.

2.1 Werken beter belonen

Om werken beter te belonen, verlaagt de regering binnen de budgettaire mogelijkheden de personenbelasting en dit vooral voor de laagste en middeninkomens, met

de bedoeling het verschil tussen de belasting op een vervangingsinkomen en een activiteitsinkomen structureel weg te werken.

Door een aanpassing van artikel 154 van het WIB 1992 maakt de regering een einde aan de zogenaamde belastingsprong, de situatie waarbij de combinatie van een activiteitsinkomen met een pensioen of vervangingsinkomen aanleiding kan geven tot een aanzienlijke belastingverhoging.

De regering zorgt ervoor dat de sociale voordelen die eigen zijn aan inactiviteit niet meteen na het beëindigen van de inactiviteit worden stopgezet, zodat mensen sneller geneigd zijn weer aan de slag te gaan. Daarnaast onderzoekt ze een versterking van de werkbonus en de toekenning van een werkhervattingspremie aan laaggeschoolde, volledig werklozen met gezinslast die ten minste drie maanden een uitkering hebben ontvangen en die het werk hervatten.

Aan werkzoekenden die een zelfstandige activiteit beginnen, kent de regering gedurende twaalf maanden een uitkering toe, die gecumuleerd kan worden met inkomsten uit die zelfstandige activiteit.

2.2 Werken aanmoedigen

2.2.1 Zoekgedrag

Om de werkgelegenheidsgraad te verhogen, is het nodig meer mensen naar de arbeidsmarkt te leiden. Dat betekent in de eerste plaats dat de inspanningen voor de inschakeling van werkzoekenden worden opgevoerd. De regering volgt het actief zoekgedrag in een vroeger stadium van de werkloosheid en op een striktere manier op.

2.2.2 Activering

Doeltreffend werkgelegenheidsbeleid vereist grotere activerende stimulansen. Daarom zal de regelgeving inzake werkloosheid worden herzien, waarbij de werkloosheidsuitkering in een eerste fase kan worden opgetrokken om daarna onder bepaalde voorwaarden in een sneller tempo dan onder de huidige regelgeving te dalen.

Conform de besluiten van de Werkgelegenheidsconferentie onderzoekt de regering hoe voortaan rekening kan worden gehouden met het terugverdieneffect ten voordele van de federale overheid van activeringsmaatregelen genomen door de Gewesten. Een nieuw activerend en responsabiliserend financieel afsprakenkader tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten is dan ook wenselijk.

De Gewesten krijgen trekkingsrechten op de werkloosheidsuitkeringen van langdurig werklozen. Een mogelijkheid kan erin bestaan het percentage van de trekkingsrechten vast te stellen in functie van het aantal langdurig werklozen in de betrokken regio. Het Gewest kan dan de nationaal gemiddelde werkloosheidsuitkering aan langdurig werklozen in de betrokken regio gedurende een bepaalde tijd aanwenden als loonsubsidie of ter vermindering of vrijstelling van de werkgeversbijdragen aan de sociale zekerheid, en dit bij de tewerkstelling van langdurig werklozen door een werkgever onder de voorwaarden door het Gewest bepaald. Er moet daarbij dus een duidelijk verband zijn tussen de activering van de werkloosheidsuitkering en de tewerkstelling van een langdurig werkloze.

2.2.3 Doelgroepen en maatwerk

Een grotere participatie van ondervertegenwoordigde groepen op de arbeidsmarkt (vrouwen, jongeren, ouderen en niet-Europese allochtonen) is van essentieel belang. De regering zet de strijd tegen iedere vorm van discriminatie van deze groepen voort.

Tekort aan kwalificatie is een kenmerk van heel wat groepen die op de arbeidsmarkt ondervertegenwoordigd zijn. Daarom moeten de inspanningen voor levenslang leren krachtig worden verhoogd. De regering vraagt de sociale partners ambitieuze doelstellingen voor de opleidingsinspanningen vast te leggen en te realiseren, met de bedoeling zoveel mogelijk mensen – in het bijzonder mensen met een beperkte initiële opleiding, ouderen en allochtonen – te laten deelnemen. Ze moedigt het alternerend leren aan via een aangepast statuut.

De regering werkt verder aan een sekseneutrale arbeidsmarkt. Ze nodigt de sociale partners uit bij de loononderhandelingen oog te hebben voor het dichten van de loonkloof tussen mannen en vrouwen. Over de loonkloof rapporteert het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen jaarlijks aan de regering. In haar maatregelen voor een betere combinatie van arbeid, gezin en zorg, houdt de regering

rekening met een gelijke verdeling in zorgtaken tussen mannen en vrouwen, en voorziet ze in een gemakkelijke overgang tussen periodes van zorg en arbeid.

Met het oog op de afstemming van de federale en regionale maatregelen voor de vermindering van de loonkosten is het nodig de Gewesten te betrekken bij de definiëring van de doelgroepen. In een samenwerkingsakkoord met de RSZ worden afspraken gemaakt over de inschakeling van het RSZ-instrumentarium in de uitvoering van het regionaal beleid. De federale overheid geeft aan de Gewesten een financiële enveloppe, samen met een catalogus van maatregelen waartussen de Gewesten op grond van hun voorkeur kunnen kiezen.

2.2.4 Vereenvoudiging

Na een toetsing van de doelmatigheid, vereenvoudigt de regering het stelsel van de banenplannen door het aantal te beperken en de toegangsregels eenvormig te maken, waardoor ook de attestering eenvoudiger en doorzichtiger wordt.

De regering vereenvoudigt eveneens de wetgeving op de deeltijdse arbeid, de overuren en de uitzendarbeid.

2.2.5 Zelfstandige activiteit

Het opstarten van een zelfstandige activiteit zal begeleid en gepromoot worden, vooral met het oog op de verhoging van de slaagkansen voor jongeren.

2.2.6 Tewerkstellingscellen

De regering vereenvoudigt de regelgeving voor de tewerkstellingscellen, in geval van herstructurering, en biedt zo meer rechtszekerheid bieden aan de werkgevers en werknemers.

2.3 Van jobzekerheid naar werkzekerheid

Een job voor het leven wordt een uitzondering. Jobzekerheid moet plaats maken voor werkzekerheid. Mensen moeten voldoende gewapend zijn om met succes van

job te wisselen. Ze moeten zoveel als mogelijk inzetbaar zijn waar zich een arbeidsvraag ontwikkelt.

2.3.1 Inschakelbaarheid

De regering zet de sociale partners ertoe aan om, in het bijzonder voor vormingsinspanningen, maatregelen voor te stellen die de weerbaarheid en algemene inschakelbaarheid van werknemers op de arbeidsmarkt verhogen.

2.3.2 Mobiliteit

2.3.2.1 *Geografische mobiliteit*

De regering waakt erover dat de diensten voor arbeidsbemiddeling vacatures bekendmaken en uitwisselen, en dat werkzoekenden, rekening houdende met de bepalingen inzake passende dienstbetrekking, erop ingaan. De gewestgrenzen mogen geen grenzen blijven voor de arbeidsmarkt.

De samenwerkingsakkoorden van 2004 en 2005 over de controle op de beschikbaarheid van werkzoekenden worden aangepast met het oog op een versterking van de mobiliteit (met inbegrip van de regionale mobiliteit), de begeleiding en de responsabilisering.

Om de mobiliteit van werknemers tussen de Gewesten te stimuleren, stelt de regering aan de werkgevers voor om werknemers die niet de taal van het Gewest spreken noch verstaan, aan te werven onder het statuut van individuele beroepsopleiding in de onderneming. De bedoelde IBO-periode moet worden aangewend om de betrokken werknemer een elementaire taalopleiding te geven, die voldoende is om zich in de werkomgeving veilig en functioneel aan te passen en er te presteren.

2.3.2.2 *Functionele mobiliteit*

De regering moedigt de functionele mobiliteit (horizontale of verticale doorstroming binnen eenzelfde bedrijf) aan, in combinatie met een vormingsaanbod. Ze stimuleert de verlenging van de carrière van oudere werknemers door de overgang naar functies die beter aangepast zijn aan hun capaciteiten te vergemakkelijken.

De regering ondersteunt initiatieven om de kennisoverdracht senior-junior te bevorderen.

2.3.2.3 Professionele mobiliteit

De regering moedigt de overstap aan van het ene bedrijf naar een ander, van de ene sector naar een andere, onder meer als alternatief voor vervroegde uittreding van de arbeidsmarkt. Ze nodigt de sociale partners uit in het sociaal overleg aandacht te hebben voor systemen waarbij de verworven anciënniteit en sociale voordelen uit een vorige tewerkstelling behouden blijven of gecompenseerd worden. Ze ziet erop toe dat de regelgeving de professionele mobiliteit niet belemmert.

De regering vraagt aan de sociale partners voorstellen uit te werken om de flexibiliteit op de arbeidsmarkt te verhogen.

2.4 Vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen

2.4.1 Gesubsidieerde tewerkstelling en sociale economie

Teneinde nog beter te beantwoorden aan de vraag naar buurtdiensten, onderzoekt de regering de uitbreiding van het stelsel van de dienstencheques naar zowel de aard van het werk als naar de gebruikersgroep, rekening houdend met de financiële leefbaarheid van het systeem.

De regering integreert maximaal de PWA-mogelijkheden voor werkzoekenden met een beperkte arbeidsgeschiktheid, ouderen en zeer langdurig werklozen in het stelsel van de dienstencheques.

Om een passende controle mogelijk te maken en oneigenlijk gebruik te vermijden, zullen de erkende ondernemingen de dienstencheque-activiteiten registreren, op een manier die de relatie duidelijk maakt tussen de maandelijkse prestaties van elke individuele werknemer, de gebruiker en de corresponderende dienstencheques.

De regering geeft de werkgevers de mogelijkheid hun werknemers de keuze te laten tussen maaltijdcheques en dienstencheques.

Met het oog op de tewerkstelling van mensen die niet meteen op de reguliere arbeidsmarkt terechtkunnen, breidt de regering het aantal banen in de sociale economie uit. Ze versterkt door de activering van de uitkeringen de inspanningen van de Gewesten ter zake. Ze vereenvoudigt en versterkt de bestaande maatregelen, maakt een structurele inschakeling of samenwerking van het PWA-stelsel en het OCMW-instrumentarium in de lokale diensteneconomie mogelijk, en ontwerpt een statuut voor de werknemers in de activiteitencoöperaties.

2.4.2 Seizoenarbeid en horeca

De regering past de seizoenarbeidregeling in de land- en tuinbouw aan, zowel wat de duurtijd van de verschillende periodes betreft als de administratieve verplichtingen die ermee gepaard gaan.

De regering houdt in de regelgeving over de tewerkstelling bij piekmomenten in de horeca en bij de toepassing ervan rekening met de specifieke kenmerken van de sector.

2.4.3 Economische migratie

De verruiming van de economische migratie zal in de toekomst een belangrijke rol spelen bij het opvangen van spanningen op de arbeidsmarkt.

Vooraleer nieuwe arbeidskrachten aan te trekken, zet de regering in op de activering van een nog steeds grote arbeidsreserve, in het bijzonder van mensen met een migratieachtergrond.

Tevens kiest ze voor het volledig vrijmaken van de werknemersmarkt in de EU-27 en doet ze verdere stappen om de mobiliteit binnen de Unie te stimuleren. Ze schaft bijgevolg de beperkende overgangsbepalingen af. Ze voert de strijd op tegen misbruiken en bouwt daarmee voort op de door de vorige regering ingeslagen weg.

Ze wacht ook de effecten af van richtlijn 2003/109/EG, waardoor langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen in de EU na vijf jaar legaal en ononderbroken verblijf vrije toegang hebben tot de arbeidsmarkt in andere lidstaten.

Er dringt zich een evaluatie op van de Belgische wetgeving die economische migratie ten aanzien van derdelanders mogelijk maakt, met name de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en onder meer het uitvoerend KB van 9 juni 1999 (dat nadien meermaals is aangepast). Er kunnen stappen gedaan worden om de administratieve procedures te verlichten en om tot een zeer goede afstemming te komen tussen het toekennen van een arbeidsvergunning en het verlenen van verblijfsrecht. Hiertoe moeten samenwerkingsakkoorden gesloten worden tussen de Gewesten en de federale overheid.

2.5 Loopbaanbeleid

De regering ontwikkelt een loopbaanbeleid dat gericht is op een langere beroepsactiviteit. Om werk en privé-leven beter met elkaar in overeenstemming te brengen, maakt ze de transitie tussen opleiding, werk, gezin en andere zorgtaken gemakkelijker, zodat mensen langer actief kunnen blijven, op een meer ontspannen wijze en met minder stress.

Als onderdeel van een eigentijds loopbaanbeleid stelt de regering een plan op voor een gefaseerde hervorming van het pensioenstelsel, op basis van loopbaanduur – met inachtneming van de gelijkgestelde periodes – in plaats van leeftijd. De overgang van het leeftijdgebonden naar het loopbaangebonden pensioen gebeurt geleidelijk.

Om mensen voldoende informatie te geven om hun loopbaan beter en bewust uit te bouwen, ontwikkelt de regering een 'Carrière Planning Systeem', dat het mogelijk maakt de impact van diverse keuzen tijdens de loopbaan correct in te schatten en de opgebouwde pensioenrechten te consulteren.

De regering verhoogt de grenzen voor de toegelaten arbeid voor gepensioneerden.

In afwachting van een wetgevend initiatief voor de defederalisering, krijgen de Gemeenschappen medebeslissingsrecht in de toewijzing van de middelen van het Fonds voor de Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD) volgens per Gemeenschap bepaalde parameters.

2.6 Arbeiders en bedienden

De regering nodigt de sociale partners uit om samen met haar het onderzoek voort te zetten over een stapsgewijze harmonisering van het arbeidsrechtelijke statuut van arbeiders en bedienden.

3 Kansen voor een meer zorgzame samenleving

Mensen hebben soms zorg of hulp nodig. Chronisch zieken, personen met een handicap, ouderen, jongeren zonder diploma, armen dreigen uit de boot te vallen. Deze regering trekt mee al wie het moeilijk heeft.

Ons stelsel van sociale zekerheid werpt al zestig jaar een dam op tegen bestaansonzekerheid en armoede. Het moet zijn rol bij de bescherming tegen ziekte, invaliditeit, arbeidsongeval en loonverlies wegens werkloosheid of pensionering op een volwaardige wijze kunnen blijven vervullen. Daarom is een passend antwoord nodig op de druk op de bijdragefinanciering wegens de economische concurrentie enerzijds en de stijgende uitgaven als gevolg van de vergrijzing en de vooruitgang in de gezondheidszorg anderzijds.

In een solidaire samenleving is het nodig de uitkeringen mee te laten groeien met de welvaart, zodat ook de zwakke en kwetsbare mensen in de welvaartsgroei kunnen delen.

De kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van onze gezondheidszorg moeten gevrijwaard en verder uitgebouwd worden.

De verdere ontwikkeling van de socialprofitsector, met aandacht voor de aantrekkelijkheid van de zorgberoepen, moet het mogelijk maken aan de toenemende zorgbehoeften te beantwoorden.

3.1 Financiering verzekeren

Door een verhoging van de activiteitsgraad, de beheersing van de uitgaven en een realistische groei van de inkomsten zal de regering een duurzaam evenwicht van de financiering van het stelsel garanderen.

Om historische redenen is het recht op verschillende uitkeringen en tegemoetkomingen gekoppeld aan het leveren van arbeidsprestaties en het betalen van bijdragen. Dat is ontegensprekelijk logisch voor de arbeidsgebonden vergoedingen zoals werkloosheidsuitkeringen, pensioenen, ziekte-uitkeringen en vergoedingen voor arbeidsongevallen en beroepsziekten. Het recht op gezondheidszorg en kinderbijslag moet echter voor iedereen op een gelijke wijze gegarandeerd worden.

Daarom stelt de regering voor om binnen het globaal beheer van de sociale zekerheid een onderscheid te maken tussen de arbeidsgebonden sectoren en de algemene sectoren. De eerste worden hoofdzakelijk gefinancierd met de loonbijdragen en de alternatieve financiering die de loonkostenvermindering compenseert. Voor de algemene sectoren wordt de bijdragefinanciering stapsgewijze afgebouwd en vervangen door toegewezen algemene middelen.

Wat het sociaal statuut van de zelfstandigen betreft, voert de regering de integratie door van de verplichte verzekering in het wettelijk stelsel op 1 januari 2008 conform de consensus onder de zelfstandigenorganisaties. De regering gaat na of de sociale bijdragen berekend kunnen worden op het gemiddelde inkomen van een bepaalde periode.

3.2 Rechtvaardige verdeling van de welvaartsqroei

Om de kloof tussen arm en rijk te bestrijden, verzekert de regering – binnen haar budgettaire mogelijkheden – de koopkracht van alle gezinnen. Ze heeft daarbij bijzondere aandacht voor mensen in kwetsbare situaties zoals eenoudergezinnen, gepensioneerden, zieken en personen met een handicap.

3.2.1 Kinderbijslag

Bovenop de indexering, past de regering de kinderbijslag fasegewijs aan de evolutie van de welvaart aan, te beginnen met de bijslag voor het eerste kind. Daarbij tekent de regering een tijdspad uit om de bijslag voor kinderen van zelfstandigen gelijk te schakelen met die van kinderen van werknemers, te beginnen met het eerste kind.

3.2.2 Pensioenen

Een sterke eerste pensioenpijler is de garantie zijn voor een kwaliteitsvol leven op latere leeftijd. De private pijlers kunnen enkel een aanvullende rol vervullen. De regering wendt de overheidsmiddelen prioritair aan om een sterke eerste pijler te verzekeren.

De regering maakt de tweede pensioenpijler voor meer werknemers toegankelijk door het gebruik van sectorale regelingen.

Om het armoederisico onder gepensioneerden terug te dringen, maakt de regering de werknemerspensioenen fasegewijs welvaartsvast door een geleidelijke koppeling van de pensioenen aan de evolutie van de gemiddelde lonen. Voor de oudste en laagste pensioenen, waarvoor de welvaartskloof al te groot geworden is, wordt een inhaalbeweging ingezet.

De regering verhoogt het minimumpensioen voor zelfstandigen tot 110% van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO).

De regering schaft de solidariteitsbijdrage op de pensioenen geleidelijk af.

Ze trekt de grensbedragen voor toegelaten arbeid die gelden bij het overlevingspensioen substantieel op.

3.2.3 Arbeidsongeschiktheid

De regering koppelt de invaliditeitsuitkeringen fasegewijs aan de welvaart, met bijzondere aandacht voor langdurig zieken. Ze trekt het toegelaten inkomen op van personen ten laste in gezinnen met een invalide gezinshoofd.

3.2.4 Integratietegemoetkoming

De regering engageert er zich toe om voor de toekenning van de integratietegemoetkoming voor personen met een handicap, dezelfde vrijstelling te geven op het inkomen van de persoon die samenleeft met een persoon met een handicap die behoort tot de categorieën 1 en 2 als deze die geldt op het inkomen van de persoon die samenleeft met een persoon met een handicap van de categorie 3, 4 en 5.

3.3 Armoedebestrijding

Iedereen heeft recht op een menswaardig leven. Uit onderzoek blijkt dat bijna 15% van de Belgische bevolking een verhoogd armoederisico loopt. Vrouwen, ouderen, alleenstaanden en allochtonen zijn het meest kwetsbaar. Omdat armoede meer is

dan alleen maar een gebrek aan geld, kiest de regering voor een integrale en horizontale aanpak. Zij stelt, in overleg met de Gemeenschappen en met alle partners in de strijd tegen de armoede en de verenigingen waar armen het woord nemen, een federaal actieplan op om elk beleidsdomein te betrekken bij de armoedebestrijding en risicoverlaging. Het plan is gebaseerd op een algemeen inclusief beleid met aandacht voor specifieke doelgroepen.

Aanvullend op de verhoging van de sociale uitkeringen, trekt de regering het leefloon stapsgewijs op tot de Europese armoededrempel. Ze houdt daarbij rekening met de gestegen kosten voor de OCMW's.

De regering onderzoekt of het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlasten bijkomende publieke financiering kan krijgen voor de uitvoering van zijn opdracht, dan wel of het aantal bijdrageplichtigen kan worden uitgebreid.

De regering evalueert de werking van de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO) en neemt maatregelen om de doelstelling ervan te realiseren.

De regering evalueert de huurbepalingen in de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen en past die in voorkomend geval aan, in het bijzonder wat de huurwaarborg betreft. Ze onderzoekt de mogelijkheid om via de OCMW's te voorzien in een veralgemeende prefinanciering van de huurwaarborg van leefloontrekkers en mensen met een beperkt belastbaar inkomen.

3.4 Samen bouwen aan de gezondheidszorg

De regering legt de groeinorm van de uitgaven voor gezondheidszorg vast op het gemiddelde stijgingspercentage van de afgelopen jaren. Een dergelijke groei biedt realistische kansen voor de financiering van nieuwe ontwikkelingen, kan de kosten van de vergrijzing opvangen en moet het mogelijk maken het aandeel van de patiënten in de uitgaven niet verder te laten toenemen.

De regering onderneemt acties om ongelijkheden in de zorg terug te dringen, in het bijzonder ten aanzien van mensen die in armoede leven.

Gelet op de bevoegdheid van de Gemeenschappen voor het gezondheidsbeleid, zijn de maatregelen die de federale regering neemt erop gericht het beleid van de Gemeenschappen te ondersteunen en te versterken.

De afgelopen jaren werden belangrijke maatregelen genomen om de sociale bescherming van de patiënten te verbeteren (maximumfactuur, uitbreiding voorkeursregeling, integratie kleine risico's zelfstandigen, ...). De regering zet die inspanningen voort en optimaliseert ze. Ze vereenvoudigt de administratieve uitvoering van de maatregelen en houdt daarbij rekening met de specifieke behoeften van mensen met chronische aandoeningen.

De regering voert nieuwe vergoedingsregels en procedures in voor de sector van implantaten en medische hulpmiddelen. Om een correcte financiering te waarborgen en de patiënt beter te beschermen, introduceert ze een grotere prijsconcurrentie en bevordert ze waar mogelijk hergebruik.

De regering neemt initiatieven om een grotere transparantie in de aanrekenbare kosten tot stand te brengen en tariefzekerheid te waarborgen. In overleg met de partners van de Commissie Artsen-Ziekenfondsen en de vertegenwoordigers van de ziekenhuizen, werkt de regering een regeling uit om de supplementen te beperken, behalve voor de eenpersoonskamers.

Samen met de Gemeenschappen wenst de regering op verschillende domeinen (kanker, diabetes, ...) meerjarenplannen te ontwikkelen die een totaalpakket van maatregelen omvatten (preventie, behandeling, psychosociale zorg, onderzoek) met prioriteiten en meetbare doelstellingen die evaluatie, opvolging en responsabilisering mogelijk maken. Alle partners en ook de patiëntenorganisaties moeten bij de uitwerking hiervan worden betrokken. Op die wijze kan ook de performantie van het gezondheidssysteem worden gemonitord en een langetermijnvisie worden ontwikkeld.

De regering geeft dringend een antwoord op lacunes in de zorg, meer bepaald de palliatieve zorg, de psychiatrische hulpverlening, de verslavingsproblematiek, een betere terugbetaling van orthodontie en de behandeling van weesziekten.

3.4.1 Zorg doelmatig organiseren

Een financierbare en performante gezondheidszorg vergt een doelmatige organisatie waarin elk van de actoren zijn plaats en rol heeft.

3.4.1.1 *Artsen*

De huisarts vormt de centrale schakel in de gezondheidszorg en moet meer dan ooit een regie- en coachingfunctie vervullen. Het beroep moet organisatorisch, financieel en inhoudelijk aantrekkelijker worden gemaakt. De regering versterkt verder zijn positie door een billijke honorering en administratieve praktijkondersteuning. Ze bouwt het globaal medisch dossier verder uit. Het vormt een basiselement in de zorgtrajecten die een meer integrale en multidisciplinaire aanpak voor onder meer mensen met chronische aandoeningen mogelijk maken.

De regering moedigt de uitbouw van goed georganiseerde huisartsenwachtdiensten verder aan.

Een vereenvoudiging en modernisering van de nomenclatuur dringt zich op, omdat er een financiële onevenwichtigheid is tussen de verschillende verstrekkingen, omdat de zorgverstrekking meer en meer multidisciplinair en geïntegreerd verloopt, en omdat de huidige financieringswijze onvoldoende rekening houdt met de noodzaak van een integraal loopbaanbeleid voor zorgverstrekkers. Dat vergt een meerjaren-traject dat de regering in overleg met de betrokken partners geleidelijk zal invoeren, zonder een goede kwalitatieve zorg in het gedrang te brengen.

De regering hecht groot belang aan het overleg tussen artsen en ziekenfondsen. Dat moet leiden tot een passend evenwicht tussen billijke honoraria, tariefzekerheid en zorgvernieuwing. Het sociaal statuut van de arts wordt verder uitgebouwd.

3.4.1.2 *Geneesmiddelen*

De regering zet de ontwikkeling voort van een transparant en wetenschappelijk onderbouwd geneesmiddelenbeleid. Een goede beheersing van het geneesmiddelenbudget vergt gerichte acties met het oog op beheersing van de volumes in functie van wetenschappelijke aanbevelingen.

De komende jaren komen innovatieve geneesmiddelen op de markt, die voor de verzekering van de geneeskundige verzorging belangrijke meerkosten zullen veroorzaken. De regering stelt bijkomende procedures in voor de specialiteiten waarvoor een aanzienlijke therapeutische meerwaarde in het vooruitzicht wordt gesteld. Gezien de therapeutische en financiële onzekerheid die gepaard gaat met de introductie van die geneesmiddelen, maakt ze bindende afspraken over kwaliteit, kosten en gegevensregistratie. Daarbij wordt een dossieroverschrijdende aanpak mogelijk gemaakt en een sturing geïntroduceerd die beter georiënteerd is op de behoeften. Specifieke aandacht gaat naar weesgeneesmiddelen en geneesmiddelen met weesindicaties.

In het referentierugbetalingssysteem versterkt de regering de stimulansen voor een grotere prijsconcurrentie tussen de geneesmiddelen uit eenzelfde therapeutische klasse (specialiteiten en magistrale bereidingen) met een gelijkwaardige wetenschappelijk aangetoonde therapeutische waarde. Ze introduceert daartoe elementen van een transparante en een dynamische marktbevraging.

De regering voert de wetgeving inzake de modulering van de heffingen van de farmaceutische industrie in functie van de geleverde innovatie-inspanningen uit, rekening houdend met de eventuele opmerkingen van de Europese Commissie.

De regering versoepelt de prijscontrole voor niet-voorschriftplichtige specialiteiten (onder meer pijnstillers) en organiseert ook voor niet terugbetaalbare voorgeschreven geneesmiddelen een registratie.

De regering waakt erover dat het persoonlijke aandeel van de patiënt in de uitgaven voor geneesmiddelen niet verder toeneemt. Ze eist van de industrie een grotere transparantie op het vlak van de kosten en de kostenstructuren.

In het Agentschap Geneesmiddelen neemt de regering initiatieven om een objectieve en onafhankelijke informatie aan de patiënt en aan de voorschrijvers te versterken (bijvoorbeeld onafhankelijke artsenbezoekers).

De regering waakt erover dat de voorschrijvers regelmatig feedback ontvangen over hun voorschrijfprofielen van de zogenaamde goedkope geneesmiddelen en moedigt hen aan optimaal voor te schrijven conform de wetenschappelijke kwaliteitsvereisten. Ze verduidelijkt de wetgeving inzake de *a posteriori*-controle en

heeft bijzondere aandacht voor het gebruik van geneesmiddelen in de verzorgingsinstellingen voor bejaarden.

De regering vereenvoudigt de administratieve procedures voor de voorschrijvers.

3.4.1.3 Apothekers

De regering concretiseert het nieuwe vergoedingssysteem van de apothekers, dat het systeem van marges vervangt door een gemengde financieringswijze. Daarbij staat het concept "goede farmaceutische praktijken in functie van de patiënt" centraal.

3.4.1.4 Ziekenhuizen

Parallel met de modernisering van de nomenclatuur past de regering, in overleg met de betrokkenen, de ziekenhuisfinanciering aan. De financiering dient in de eerste plaats kwaliteit van zorg te bevorderen. Binnen de financiering zal multidisciplinariteit en geïntegreerde werking nadrukkelijk worden aangemoedigd. Hierbij moet ook aandacht gaan naar de uitbouw van een goede sociale bescherming voor de betrokken zorgverstrekkers. Tevens voert de regering een harmonisering door van de exploitatievoorwaarden van private en openbare ziekenhuizen. Ze financiert specifieke universitaire functie op een adequate wijze. Door deze hervorming, die stapsgewijs zal worden doorgevoerd, moet een grotere transparantie en rechtszekerheid in de verhoudingen tussen artsen en ziekenhuizen worden gerealiseerd en kunnen medische diensten meer coherent en optimaal worden georganiseerd.

De regering vereenvoudigt het stelsel van de referentiebedragen om terugvorderingen te vermijden.

In overleg met alle betrokkenen bereidt de regering de uitvoering voor van de wetten van 15 mei 2007 over de vergoeding van schade als gevolg van gezondheidszorg. Om een goede toepassing van de wetten te waarborgen, brengt ze zo nodig preciseringen aan. Ze evalueert de financiering van de maatregel.

3.4.1.5 Ouderenzorg

De regering voert de afspraken van het protocolakkoord van 13 juni 2005 over het te voeren ouderenzorgbeleid onverkort uit, alsook de sociale akkoorden die hiermee verband houden.

Bovendien ontwikkelt ze verder een gedifferentieerd, betaalbaar en kwaliteitsvol zorgaanbod dat niet alleen rekening houdt met de toename in de zorgvraag en de wijzigingen in het aanbod van ziekenhuisbedden, maar ook met de verwachte effecten van een thuiszorgbevorderend beleid. Hierbij moeten de Gemeenschappen een centrale rol spelen.

Op medisch vlak zet de regering de implementatie van het zorgprogramma geriatricie verder, ondersteunt ze het ontslagmanagement in de ziekenhuizen en versterkt ze de rol van de coördinerende en raadgevend arts in de verzorgingsinstellingen voor bejaarden.

Bijzondere aandacht gaat uit naar de invoering van een zorgprogramma voor ouderen met dementie.

3.4.1.6 Geestelijke gezondheidszorg

Op basis van de principes die in 2004 werden vastgesteld door de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid hertekent de regering verder de organisatie van het zorgaanbod in de geestelijke gezondheidszorg, vertrekkend van de noden van de patiënt. Hierbij moet de rol van de Gemeenschappen worden gevaloriseerd. Voor de verschillende doelgroepen wordt een specifiek zorgcircuit uitgetekend, ondersteund door een netwerk van alle betrokken zorgverleners en een programmegeoriënteerde financiering zoals bepaald in de ziekenhuiswet.

De regering verbetert de financiële toegankelijkheid van de zorg voor psychiatrische patiënten en bepaalt kwaliteitscriteria voor de uitoefening van het beroep van psychotherapeut.

3.4.1.7 Onthaalouders

De regering neemt een initiatief om samen met de Gemeenschappen stapsgewijze het statuut van de onthaalouders te verbeteren.

3.4.2 Betrokkenheid van de Gemeenschappen

Uitgangspunt bij verdere stappen in de staatshervorming op het vlak van de gezondheidszorg is het tot stand brengen van een correcte balans tussen enerzijds het behoud van een solidaire verzekering voor de geneeskundige verzorging en anderzijds de versterking van de verantwoordelijkheid van de Gemeenschappen.

De regering schuift hiervoor volgende oriëntaties naar voren:

- een betere vertegenwoordiging van de Gemeenschappen in federale organen van de gezondheidszorg. Hierbij kan worden gedacht aan het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, de structuur Be-Health en sommige overlegorganen in het RIZIV die betrekking hebben op gemeenschapsbevoegdheden;
- het betrekken van de Gemeenschappen bij het sluiten van overeenkomsten inzonderheid inzake ouderenbeleid en geestelijke gezondheidszorg. De regering wenst een formule in overweging te nemen waarbij in de schoot van het RIZIV de overeenkomstcommissies voor verzorgingsinstellingen van bejaarden en geestelijke gezondheidszorg worden hervormd en waarin naast de vertegenwoordigers van de instellingen of diensten en de verzekeringsinstellingen de Gemeenschappen zitting hebben. In dat kader moeten wel voor de verschillende Gemeenschappen eigen accenten kunnen worden gelegd, die aansluiten bij de zorgbehoeften van de bevolking;
- het betrekken van de Gemeenschappen bij de uitvoering van zogenaamde revalidatieovereenkomsten, in het bijzonder voor de overeenkomsten – voor verder te preciseren domeinen – die werden gesloten met die inrichtingen die hiertoe door de Gemeenschappen worden aangeduid;
- het organiseren van een transparant preventiebeleid, waarbij concreet wordt voorgesteld de bepaling van de programmawet van 27 december 2006 met betrekking tot “vaccinaties” uit te breiden tot de uitgaven die verband houden met screeningsprogramma’s. Voor deze materies zal met andere woorden een systeem van trekkingrechten worden ingevoerd;

- het bevorderen van een coherent beleid inzake eerstelijnsgezondheidszorg. Voorgesteld wordt om naast een aantal bestaande middelen bijkomende beleidsruimte te creëren voor de uitbouw van een "fonds voor de versterking van de eerste lijn" waarop de Gemeenschappen trekkingsrechten kunnen laten gelden.

Naast deze voorstellen dienen eveneens volgende elementen met het oog op een betere afstemming te worden onderzocht:

- de organisatie van het toelatingsexamen kinesitherapie;
- de prijscontrole op zorg voor bejaarden;
- de evaluatie artikel 5 van wet van 27 juni 1978;
- de overheidreglementering inzake rolstoelgebruik.

3.4.3 Kwaliteit en patiëntenveiligheid

Kwaliteit is een sleutelbegrip in de gezondheidszorg. Bestaande initiatieven en structuren moeten beter worden gebundeld om dit aspect beter te beklemtonen. De regering integreert daartoe correcte impulsen in de financieringsmechanismen.

De regering ontwikkelt een nationaal beleidsplan patiëntenveiligheid waarin het accent zal worden gelegd op een interne meldingsplicht van (bijna) incidenten, de implementatie van verbeteracties en patiëntveiligheidsindicatoren.

De regering breidt het toepassingsgebied van de wet op de rechten van de patiënt uit buiten de strikte relatie patiënt-zorgverstrekker.

3.4.4 Administratieve vereenvoudiging en ontplooiing E-healthstrategie

De regering start samen met de actoren een traject op en neemt initiatieven die een grondige administratieve vereenvoudiging doorvoeren (geneesmiddelen, facturatie, ...)

Ze ontwikkelt samen met alle betrokkenen en alle beleidsniveaus een strategisch E-healthprogramma. Op die manier wordt multidisciplinaire samenwerking geconcretiseerd en kunnen onnodige onderzoeken worden vermeden. Dat programma impliceert de uitbouw van een gemeenschappelijk platform, een aangepast wettelijk kader en de nodige tussenkomst in de investeringen zowel ten behoeve van zorgverstrekkers als van ziekenfondsen.

3.4.5 Europa en de gezondheidszorg

België stelt zich proactief op ten aanzien van de ontwikkelingen in Europa. De regering is er voorstander van de gezondheidsdiensten uitdrukkelijk als diensten van algemeen belang te beschouwen en zal pleiten voor een grotere rechtszekerheid.

De regering onderkent de opportuniteiten van de gezondheidssector in het kader van de internationale kenniseconomie en zal deze ondersteunen.

Conform de resolutie van het parlement van 1 juni 2006 inzake de mobiliteit van patiënten in de Europese Unie neemt ze initiatieven (patiëntenstromen identificeren, correcte aanrekening van kosten verzekeren). Ze zal evenwel niet toestaan dat het vrij verkeer zou leiden tot ongewenste effecten zoals wachtlijsten.

De regering is gekant tegen initiatieven die via een ver doorgedreven commercialisering de sociale waarden van het gezondheidszorgsysteem ondermijnen.

4 Kansen voor een betere levenskwaliteit

Mensen willen een aangenaam leven leiden. Daarvoor zoeken ze een goed evenwicht tussen werken en vrije tijd. Kwaliteit vinden ze ook in de contacten met elkaar, in het aanvoelen van veilig, gezond en gerespecteerd te zijn. Deze regering streeft ernaar de obstakels voor een goede levenskwaliteit weg te werken.

Om elke burger de kans te geven zich volledig te ontplooiën en te ontwikkelen, zal de regering mee vorm geven aan de uitbouw van een kwalitatieve en respectvolle leef- en werkomgeving. Ze zal zich focussen op een betere afstemming van de relatie arbeid-gezin, verder werken aan een evenwichtig gelijkekansenbeleid, streven naar een versterking van het sociaal weefsel en een coherent consumentenbeleid voeren. Zij maakt zich sterk om maatregelen te nemen die het aantal verkeersdoden substantieel verminderen.

4.1 Arbeid en gezin

Om het samengaan van arbeid en gezin te verbeteren, voert de regering een stelsel van een individuele loopbaanrekening in. Op de rekening kan, op een fiscaalvriendelijke manier, tijd (vakantiedagen en/of overuren) en/of geld (deel van het salaris) gespaard worden, waarmee vrijwillig gekozen afwezigheid gefinancierd kan worden.

De regering verlengt het bevallingsverlof van 15 tot 20 weken, waarvan ten minste twee weken voor de bevalling opgenomen moeten worden. Adoptieouders krijgen een 'hechttingsverlof' van 6 weken, onafhankelijk van de leeftijd van het adoptiekind.

De regering breidt het ouderschapsverlof uit. Voor alleenstaande ouders wordt de premie verhoogd, zonder een nieuwe werkloosheidsval te creëren. Vader of moeder uit een éénoudergezin hebben bij werkhervatting recht op een degressieve bijpassing op hun begrensd loon, zodat hun netto gezinsinkomen bij aanvang tot een aantrekkelijk niveau toeneemt. Opname van het ouderschapsverlof is mogelijk tot de kinderen 12 jaar zijn; deeltijdse opname, met behoud van een band met de arbeidsmarkt, krijgt prioriteit. Eenmaal leerplichtig, kan enkel nog deeltijds ouderschapsverlof.

De regering vraagt aan de sociale partners om, waar mogelijk, te voorzien in een aangepaste werktijdregeling en een soepeler invulling van de 38-urenweek. Op die manier moeten oplossingen mogelijk gemaakt worden voor onder meer de problemen bij co-ouderschap en tijdens de schoolvakanties.

4.2 Gelijke kansen - diversiteit - antidiscriminatie

Gelijke kansen versterken de rechtvaardigheid en de inschakeling van eenieders talenten in de samenleving. De regering werkt verder aan een evenwichtige vertegenwoordiging in besluitvormingsorganen, zowel binnen als buiten de politiek. Ze geeft uitvoering aan de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen (*'gendermainstreaming'*) en zorgt in het bijzonder voor de goede werking van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.

De regering neemt initiatieven om ruime bekendheid te geven aan de nieuwe antidiscriminatie en -racismewetten die onlangs in werking zijn getreden.

Het federale beleid en het door de Gemeenschappen en Gewesten te ontwikkelen beleid worden op elkaar afgestemd, met respect voor de bevoegdheden van de beleidsniveaus. Dat impliceert dat de Gemeenschappen en Gewesten medezeggenschap krijgen in de benoeming van de leden van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding.

4.3 Sociale samenhang

De regering streeft een versterking van het sociaal weefsel na, onder meer door het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk te ondersteunen. In overleg met alle betrokken overheden werkt ze verder aan administratieve vereenvoudiging en de toegankelijkheid van collectieve verzekeringspolissen, ook voor structureel vrijwilligerswerk. Ze onderzoekt de invoering van een betere toegankelijkheid van vrijwilligerswerk voor werkzoekenden en legale vreemdelingen.

In het kader van de uitbouw van een open en verdraagzame samenleving, stelt de regering zich weerbaar op tegen elke vorm van onverdraagzaamheid, extremisme, negationisme en blind geweld.

Gelet op het belang van levensbeschouwing en religie voor onze samenleving, zet de regering een platform op voor dialoog met de vertegenwoordigers van de levensbeschouwelijke en godsdienstige stromingen. Aansluitend daarbij gaat de regering na hoe ze opvolging kan geven aan het Verslag van de Commissie van Wijzen (2006) over de federale financiering van bedienaren van erediensten wat betreft het wegwerken van leemtes en discriminaties in hun beloning en het statuut. Ook gaat ze na, in overleg met de Moslimraad en zijn Executieve, hoe die Executieve tot een werkbare entiteit kan worden hervormd.

4.4 Bescherming van de gebruiker

De regering voert een coherent consumentenbeleid, een combinatie van preventie door correcte informatieverstrekking, een goede reglementering, voldoende middelen voor controle en een krachtig sanctiebeleid. Zij geeft bijzondere aandacht aan doelgroepen als kinderen en schoolgaande jeugd.

De wet van 14 juli 1991 over de handelspraktijken en de bescherming van de consument moet op korte termijn in overeenstemming worden gebracht met de Europese richtlijn (97/7/EG) over "oneerlijke handelspraktijken". De regering grijpt die aanpassing aan om de leesbaarheid en de structuur van de wet te vereenvoudigen, zonder te raken aan het evenwicht tussen het recht op consumentenbescherming en het recht op een eerlijke handelspraktijk.

De regering richt een centraal meldpunt op waar mensen terecht kunnen met alle klachten over consumentenzaken.

De regering onderzoekt de invoering van een *class-action*-procedure, waarbij één eiser verhaal kan zoeken en een beslissing kan vragen in naam van een groep met dezelfde of gelijkaardige problemen.

4.5 Voedselveiligheid

De regering voert een geïntegreerd voedselbeleid, gebaseerd op de bescherming van de volksgezondheid (voedselveiligheid en voeding en gezondheid), de economie van de agro-voedingssector en duurzaamheid. Op bestuurlijk vlak realiseert ze de integratie door de samenvoeging van het directoraat-generaal Plant, Dier en

Voeding van de FOD Volksgezondheid met het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) in een geïntegreerd Voedselagentschap.

De regering past de financiering van het FAVV aan. Een verhoogde publieke bijdrage is een eerste stap om de structurele tekorten weg te werken.

Inzake voedingsbeleid wordt het concept van autocontrole uit het businessplan van het FAVV voortgezet, maar op basis van een aanmoedigend beleid om de sectorgidsen te implementeren en dat tot een significante meerderheid van de bedrijven is gecertificeerd.

De regering gaat voor de normering van productiemethodes en producten niet verder dan de geldende Europese normen. In het kader van een Europees stappenplan bouwt ze het systematisch testen van runderen op BSE af.

4.6 Verkeersveiligheid

De regering wil het aantal verkeersdoden verder substantieel verminderen, in lijn met de aanbevelingen van de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid van maart 2007.

De regering neemt maatregelen voor de beschikbaarheid van snelle en betrouwbare statistieken over de verkeersongevallen. Daartoe ziet ze toe op een correcte overzending van de gegevens door de politiediensten. Ze legt databanken aan over de verkeersinbreuken en wetenschappelijk verantwoorde inzichten over de ongevalloorzaken.

Met het oog op een efficiënte handhaving van de verkeersregels, geeft de regering de politiediensten een betere organisatie en betere apparatuur en knowhow. Ze coördineert de Verkeerswet opnieuw en vereenvoudigt het verkeersreglement na een ruime consultatie van het middenveld.

Om permanente veranderingen in de verkeersregels te voorkomen, voert de regering de wijzigingen van de verkeers- en voertuigregels gegroepeerd door, met een ruime voorbereidingsperiode voor een vlotte implementatie en voor uitgebreide informatie van de bevolking.

De regering hervormt de rijopleiding met het oog op het aanleren van een defensieve rijstijl en milieuvriendelijker rijgedrag.

De regering doet, voor de veiligheidsuitrusting van de motorvoertuigen, verdere stappen in de uitbouw van de intelligente snelheidsadaptatie. Tevens ijvert ze op Europees vlak voor de standaardinvoering van nieuwe veiligheidstechnologie in motorvoertuigen.

De regering ondersteunt voluit de initiatieven van de Gemeenschappen voor de humanisering van het lot van de verkeersslachtoffers.

5 Kansen voor duurzame ontwikkeling

Mensen willen een goede leefomgeving voor zichzelf en hun kinderen en kleinkinderen. De wijze waarop wij produceren en consumeren, ons verplaatsen en energie opwekken en verbruiken heeft daar een grote invloed op. De regering wil daarom mensen aansporen zuiniger en milieuvriendelijk om te gaan met energie en vervoer.

Ter ondersteuning van een duurzame ontwikkeling richt de regering haar beleid in het bijzonder op de domeinen energie, mobiliteit en fiscaliteit.

De opwarming van de aarde dwingt ons de uitstoot van broeikasgassen te beperken, door zuiniger om te gaan met energie, door energie op een milieuvriendelijke manier aan te wenden en door energie op een CO₂-neutrale manier op te wekken. Een duurzaam energiebeleid moet voor de gezinnen en de bedrijven de bevoorradingszekerheid en de betaalbaarheid garanderen.

Om de uitstoot van broeikasgassen door het verkeer te beperken, moet het trein-gebruik verder toenemen en het woon-werkverkeer met de auto beperkt worden.

Een groene fiscaliteit moet de gezinnen en de bedrijven aanmoedigen tot duurzame productie, consumptie en mobiliteit.

Gelet op het belang en met het oog op een goede coördinatie en op de aanspreekbaarheid door de sociaaleconomische partners, vertrouwt de regering de bevoegdheidsdomeinen energie, leefmilieu en duurzame ontwikkeling toe aan één minister.

5.1 Energie en klimaat

5.1.1 Prijs, bevoorrading en concurrentie

De regering waakt over de beheersing van de energieprijzen, meer bepaald door een adequate concurrentie. Ze neemt maatregelen om de effectieve werking van de vrije elektriciteitsmarkt te garanderen. Om tot normale concurrentieverhoudingen te komen, moet er, naast een structureel versterkt SPE, één bijkomende sterke elektriciteitsproducent/leverancier op de Belgische markt komen. De tweede en derde leverancier moeten in staat gesteld worden om samen ten minste 30% van de productie van de afgeschreven nucleaire centrales te kopen tegen kostprijs verhoogd met een normale winstmarge.

De regering kiest resoluut voor de onafhankelijkheid van de netbeheerders door een overwegend publieke eigendom en een publiek beheer van de netten en door het aandeel van de producenten/leveranciers terug te dringen tot onder de 25%.

De regering zorgt ervoor dat er gelijke toegangsvoorwaarden zijn voor de concurrenten om aardgas te importeren en te transporteren. Ze investeert tijdig in de aardgasopslagcapaciteit en de interconnectiviteit om onze gasbevoorrading te verzekeren, en bouwt Zeebrugge verder uit als een internationale draaischijf voor de aardgasvoorziening.

De regering behoudt de in de wet van 31 januari 2003 geplande sluiting op termijn van het bestaande park van kerncentrales. Maar in het licht van de bevoorradingszekerheid, de betaalbaarheid en een voldoende aandeel CO₂-neutrale energieproductie, zal ze gebruik maken van artikel 9 van de genoemde wet om de exploitatieduur van enkele kerncentrales voor een beperkte tijd en in veilige omstandigheden te verlengen. De regering maakt werk van een alternatief investeringsplan, dat ook onze CO₂-reductiedoelstelling vertaalt. Intussen laat ze de nodige investeringen in de kerncentrales uitvoeren om een veilige exploitatie te kunnen garanderen. De uitzonderlijke winsten uit de productie van de afgeschreven kerncentrales worden aangewend voor de ondersteuning van de productie van alternatieve energiebronnen.

De regering vrijwaart de middelen voor de ontmanteling van de nucleaire centrales. Ze ondersteunt het Studiecentrum voor Kernenergie dat het wereldwijde onderzoek naar de kerncentrales van de vierde generatie leidt.

Aan de federale regulator CREG geeft de regering de nodige onafhankelijkheid om toe te zien op een daadwerkelijke concurrentie op de productie- en leveranciersmarkt en om de prijsschommelingen te beheersen. Ze evalueert de werking van de CREG.

De regering neemt maatregelen om energietarieven eenvoudiger en de energiefactuur transparanter te maken.

De regering richt een onafhankelijke ombudsdienst energie op, waar burgers en bedrijven terecht kunnen met klachten over hun leverancier.

5.1.2 Klimaat

In uitvoering van het Nationaal Klimaatbeleidsplan gaat de regering resoluut voor een verdere vermindering van de broeikasgasemissies met 7,5% tegen 2012 ten opzichte van het niveau van 1990, zoals onze Kyotodoelstelling voorschrijft. De doelstellingen van de Europese Unie om tegen 2020 de CO₂-uitstoot verder te verminderen met minstens 20%, de energie-efficiëntie te verbeteren met minstens 20% en een aandeel hernieuwbare energie te bereiken van minstens 20%, zijn voor de regering minimumdoelstellingen.

De toepassing van de Europese norm voor het gebruik van biobrandstoffen voor transport, betekent dat de doelstelling van 5,75% inmenging in 2012 wordt opgetrokken naar 10% in 2020. De regering onderzoekt op welke manier een algemene inmenging van biobrandstoffen in fossiele brandstoffen gegarandeerd kan worden.

De regering stimuleert onderzoek naar en investeringen in nieuwe en alternatieve energiebronnen en -technieken. Hiertoe richt ze een platform op om de aanwezige knowhow in alternatieve en milieuvriendelijke energie te verzamelen.

De regering voert de inspanningen op om de burgers te informeren over de CO₂-uitstoot die zij door hun leef- en consumptiegedrag veroorzaken.

Voor de overheidsgebouwen laat de regering systematisch energie-audits uitvoeren. In de beheersovereenkomst met de overheidsbedrijven neemt ze een clausule op over een milieuvriendelijke en energie-efficiënte uitvoering van hun opdracht.

De regering richt een werkgroep op om de verschillende regionale groenestroom-certificatensystemen op elkaar afstemmen, teneinde de uitwisseling van groenestroomcertificaten mogelijk te maken.

5.2 Mobiliteit

5.2.1 Spoorwegen

Om het vastlopen van het verkeer te bestrijden, stelt de regering zich tot doel het reizigersvervoer tegen 2011 met 25% te laten toenemen ten opzichte van 2006. Met het oog op de aangroei van het aantal reizigers zorgt ze voor een omvangrijke en snelle investering in nieuw rollend materieel. Ze geeft voorts voorrang aan de spoorontsluiting van de zee- en luchthavens, de verdere uitbouw van het GEN rond Brussel en een snellere verbinding tussen de hoofdsteden van de Benelux. Naar analogie van het GEN laat ze ook in andere congestiegebieden de bestaande mogelijkheden tot voorstedelijke treindiensten gebruiken.

Met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening spreekt de regering met de NMBS maatregelen af om een grotere stiptheid van de treinen te garanderen. Ze zorgt ervoor dat de gebruikers vanaf 2009 kunnen beschikken over vervoerbewijzen die geïntegreerd zijn met die van de gewestelijke maatschappijen voor stads- en streekvervoer. Ze verbetert verder de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de stations en de treinen, met aandacht voor het voor- en natransport van automobilisten (parkings), tram- en busgebruikers, zachte weggebruikers en mensen met beperkte mobiliteit.

Om de Gewesten in staat te stellen een efficiënt mobiliteitsbeleid te voeren, worden ze nauwer betrokken bij de beslissingen van de NMBS-groep, zowel wat de infrastructuur en de stations betreft als de treindienst voor de openbare dienstverplichting. Daartoe geeft de regering de drie Gewesten zitting in de raad van bestuur van Infrabel, NMBS en NMBS-Holding. De jaarlijkse investeringsplannen van die drie maatschappijen worden voor advies voorgelegd aan de drie Gewesten; hun opmerkingen worden aan de betrokken raden van bestuur voorgelegd vóór de goedkeuring van de plannen. Dezelfde procedure is eveneens van toepassing op de jaarlijkse grote aanpassing van de treindienst voor het binnenverkeer, het openen of sluiten van stations en stopplaatsen, en de vaststelling van de tarieven.

De regering geeft de Gewesten de mogelijkheid om met ieder van de drie maatschappijen een aanvullend beheerscontract te sluiten om projecten voor de uitbouw van de infrastructuur en/of de treindienst te realiseren die als belangrijk worden beschouwd door een Gewest, maar niet opgenomen werden in de federale plannen.

De financiering van die projecten door de Gewesten valt buiten de 60/40-regel waarvan de regering de correcte naleving zal opvolgen.

De regering geeft de regionale openbaarvervoermaatschappijen de toelating om light-rail te organiseren zowel op sporen buiten dienst als op sporen die nog in dienst zijn.

De regering waakt erover dat voor het goederenvervoer alle actoren op dezelfde manier toegang krijgen tot het net.

5.2.2 Woon-werkverkeer

In het woon-werkverkeer streeft de regering naar een vermindering van het auto-gebruik met 10%. Daartoe moedigt ze, naast het gebruik van het openbaar vervoer, het telewerken, het carpoolen, het gemeenschappelijke bedrijfsvervoer en het langzaam verkeer aan. Dat veronderstelt een veralgemeend vervoersmanagement op het niveau van de ondernemingen of van tewerkstellingzones. Daarom betreft de regering de Gewesten en de sociale partners bij haar beleid, met het oog op de opstelling, uitvoering en de opvolging van bedrijfsvervoerplannen.

Bij de keuze van een vestigingsplaats voor haar diensten houdt de regering rekening met de bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

5.2.3 Nationale luchthaven

De regering bevestigt het belang van de luchthaven in Zaventem en voorziet op korte termijn in een oplossing om de exploitatie van de luchthaven en de kwaliteit van de leefomgeving met elkaar te verzoenen, door een billijke en evenwichtige verdeling van de hinder die aan de exploitatie verbonden is.

5.3 Groene fiscaliteit

Om, naast de bedrijven en het verkeer, de mensen en de gezinnen een grotere verantwoordelijkheid te geven voor en een grotere rol te laten spelen in de strijd tegen broeikasgassen, moedigt de regering met een 'groen' vak in de personenbelasting onder meer de aankoop van energiezuinige huishoudtoestellen aan.

De regering kent een belastingvermindering toe voor de bouw van passiefhuizen en voor andere energievriendelijke investeringen. Ze stimuleert de energie-efficiënte renovatie van gebouwen door de werking van het Fonds voor de Globale Reductie van de Energiekosten te verbeteren en te verruimen.

Door een vergroening van de vennootschapsbelasting laat de regering bedrijven milieu- of energie-investeringen versneld of degressief afschrijven en bepaalde kosten die het milieu ten goede komen, gespreid ten laste te nemen.

De regering hervormt de accijnzen op brandstof volgens de bijdrage tot de CO₂-uitstoot.

Met de Gewesten sluit de regering een samenwerkingsakkoord over een vergroening van de belastingen op voertuigen.

De regering past derdepartijfinanciering toe om een zo groot mogelijk aandeel van milieuvriendelijke producten en diensten te realiseren. Daartoe laat ze ook private actoren deelnemen in FEDESCO.

6 Kansen voor migranten en asielzoekers

Mensen zijn burgers, met rechten en plichten. In een open samenleving verdient iedereen die inspanningen doet een eerlijke kans op burgerschap. Wie onze taal leert, wie rekening houdt met onze gewoonten en wie onze democratie respecteert, is welkom. Burger tussen de burgers. Met andere landen zijn we solidair om vluchtelingen een onderkomen te bieden. Wie aanklopt, krijgt een snelle respons.

Migratie is niet meer weg te denken uit onze samenleving. De regering heeft de ambitie en de opdracht om van migratie een succes te maken. Dat vergt inspanningen van iedereen, binnen een duidelijk juridisch kader, waarbij het federale beleid congruent is met dat van de gemeenschappen. Migratie raakt immers tal van beleidsdomeinen op de verschillende bevoegdheidsniveaus. Op federaal niveau gaat het in de eerste plaats om Binnenlandse Zaken en Maatschappelijke Integratie, maar daarnaast betreft het ook Werk, Justitie, Ontwikkelingssamenwerking, Buitenlandse Zaken, Volksgezondheid, Economie en Duurzame Ontwikkeling. Op het niveau van de Gemeenschappen en de Gewesten gaat het om Inburgering en Onderwijs respectievelijk Werk. Dat vereist dan ook afstemming.

Eén minister zal bevoegd zijn voor zowel het onthaal van asielzoekers, waarvoor de administratie Fedasil verantwoordelijk is, als voor de aspecten van het asielbeleid, waarvoor de Dienst Vreemdelingenzaken verantwoordelijk is. Die minister zal, als coördinator, ook bijdragen aan de samenhang van het gevoerde beleid op het federale niveau en dat op het niveau van de Gemeenschappen en Gewesten inzake migratie en integratie/inburgering. Hij/zij zal bovendien op regelmatige basis een Interministeriële Conferentie voor Migratie- en Integratiebeleid bijeenroepen om de verschillende betrokken federale en regionale ministers samen te brengen.

6.1 De korte, kwaliteitsvolle asielprocedure effectief waarmaken

Kort na 1 juni 2008 evalueert de regering de nieuwe asielregelgeving. Ze wacht evenwel die evaluatie niet af om al enkele zaken aan te pakken die de kwaliteit en de snelheid van de procedure ten goede komen. Zo moeten de formele ontvankeelheidscriteria voor een asielaanvraag worden geschrapt, moet de effectiviteit van het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen worden verzekerd en moet de filterprocedure bij de Raad van State worden verstrengd.

De regering evalueert de werking van de opvangwet, onder meer om na te gaan of een effectieve spreiding van de kandidaat-vluchtelingen over het hele grondgebied is gerealiseerd, met de bedoeling dat mensen zich vestigen in de gemeente waaraan ze zijn toegewezen.

De regering geeft asielzoekers uiterlijk één jaar na de start van de asielprocedure toegang tot de arbeidsmarkt.

6.2 Hervestigingsbeleid voor vluchtelingen

België kan samen met onder meer Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Ierland en de Scandinavische landen in Europa een voortrekkersrol spelen in de hervestiging van vluchtelingen. België zou een proefproject kunnen opzetten door in te stappen in het internationaal programma van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties en jaarlijks een beperkt aantal uitgenodigde vluchtelingen naar ons land te laten komen uit regio's met grote aantallen vluchtelingen. Het beleid richt zich op mensen die massaal gevlucht zijn uit eigen land en die in de regio van hun herkomstland verblijven (bijvoorbeeld in een vluchtelingenkamp) zonder perspectief op terugkeer of integratie in hun gastland. Ter plaatse wordt nagegaan of deze mensen voldoen aan de criteria van de Conventie van Genève of aan het statuut van de subsidiaire bescherming.

6.3 Een transparant en rechtvaardig regularisatiebeleid

De regering wil geen nieuwe collectieve regularisatiecampagne. Ze wil wel een rechtvaardig individueel regularisatiebeleid met klare kadercriteria in de Vreemdelingenwet voor het geheel van de regularisaties. Een zorgvuldig samengestelde instantie toetst de criteria.

Om in aanmerking te komen voor regularisatie moet men in principe ooit een legaal verblijf hebben gehad in België. Zo kunnen bijvoorbeeld mensen in aanmerking komen die in de asielprocedure hebben gezeten of een tijdelijke verblijfsvergunning hebben gehad in het kader van werk of studies. Toeristenvisa komen niet in aanmerking. In de overgangsperiode worden ook in aanmerking genomen, zij die een beroep hebben gedaan op het oude artikel 9,3 Vreemdelingenwet (opgeheven met ingang van 1 juni 2007). Een langdurige (asiel)procedure zal een belangrijk ele-

ment zijn bij de beoordeling. Uiteraard blijft het criterium van ernstige ziekte, zoals in de nieuwe wet is opgenomen, behouden.

De genoemde instantie dient evenwichtig en deskundig te worden samengesteld (vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, Dienst Vreemdelingenzaken, afgevaardigde van lokale besturen zoals aangewezen door VVSG en UV-CW bij wisselbeurt , ...). Men mag nooit rechter en partij zijn. Het voorzitterschap komt bij voorkeur toe aan een oud-magistraat.

Om de duurzame bindingen met ons land te kunnen nagaan, worden er voorwaarden opgenomen die onder meer en duidelijk refereren aan inburgering en integratie, alsook werkbereidheid, uitzicht hebben op werk en/of de mogelijkheid om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Ook mag de betrokkene geen gevaar zijn voor de veiligheid en openbare orde.

Voor diegenen die tijdelijk niet terugkunnen naar hun land van herkomst om redenen buiten hun wil, creëert de regering een tijdelijk verblijfsstatuut van een jaar, met mogelijkheid tot hernieuwing. Na vijf jaar bestaat de mogelijkheid tot een permanent verblijfsstatuut.

6.4 Statuut voor staatlozen

De regering voorziet in een statuut voor staatlozen dat toegekend kan worden door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

6.5 Verduidelijken regelgeving Dringende Medische Hulp

Mensen zonder papieren hebben recht op dringende medische hulp (art. 57§2 van de OCMW-wet en het KB Dringende Medische Hulp van 12 december 1996). Aangezien het begrip dringende medische hulp door zorgverstrekkers verschillend wordt geïnterpreteerd, moet het KB verduidelijkt worden. Dringendheid van een behandeling betreft de noodzakelijkheid ervan; de beslissing daarover ligt bij de arts. Die heeft wel de plicht het OCMW in te lichten over behandelingen die niet terugbetaalbaar zijn.

De overheid dient zich te engageren dat de terugbetaling van de dringende medische hulp binnen een redelijke termijn gebeurt. De regering maakt de administratieve procedures tussen OCMW's en federale overheidsdiensten, alsook tussen OCMW's en zorgverstrekkers helder en transparant, onder meer door het gebruik van de medische kaart.

6.6 Een humaan en kordaat terugkeerbeleid

Het terugkeer- en uitwijsbeleid moet performant en effectief worden uitgevoerd. Het is immers het sluitstuk van een effectief asiel-, migratie- en regularisatiebeleid. Iedereen krijgt de kans een procedure te starten waarop de overheid binnen een redelijke termijn een uitspraak dient te doen zodat men snel zekerheid heeft over zijn/haar statuut. Wanneer men evenwel geen verblijfsrecht krijgt, moet men de consequenties aanvaarden, anders hebben de procedures geen zin.

De voorkeur gaat naar vrijwillige en zelfstandige terugkeer. Wie dat weigert, wordt gedwongen doch humaan uitgewezen. De regering sluit met zogenaamde emigratielanden overeenkomsten over de terugname van hun uitgeprocedeerde of illegaal verblijvende onderdanen. Terugkeerprogramma's moeten maximaal gericht zijn op re-integratie in eigen land.

Er worden overeenkomsten gesloten tussen de federale overheid, die bevoegd is voor het uitwijsbeleid, en de lokale besturen, omdat de federale overheid moet kunnen rekenen op de medewerking van deze laatste.

6.7 Gezinshereniging

Over bilaterale akkoorden inzake gezinshereniging moet heronderhandeld worden. Dat zou een meer faire behandeling betekenen, in overeenstemming met de veranderde realiteit. Bovendien zou actualisering meer eenvormigheid in de wetgeving kunnen betekenen.

De regering wil, verder bouwend op het beleid van de vorige, aan gezinshereniging enkele voorwaarden koppelen. De partner die in het kader van gezinshereniging naar België komt, moet voldoen aan de integratievoorwaarden zoals die bepaald worden in de Gemeenschap waar de vreemdeling verblijft. Deze voorwaarde wordt in de Vreemdelingenwet opgenomen, zoals de Europese richtlijn mogelijk maakt.

Ook van gezinsherenigers verwacht de regering dat ze beschikken over voldoende middelen van bestaan zodat ze niet ten laste vallen van de sociale bijstand. Voorts streeft ze naar een harmonisatie van de regelgeving gezinshereniging voor Belgen en derdelanders. Dit wil zeggen dat voor beide groepen gelijke voorwaarden naar leeftijd, huisvesting, inkomsten, ziektekostenverzekering en integratievoorwaarden worden opgelegd. Op termijn zal de regelgeving voor EU-onderdanen hopelijk in dezelfde richting evolueren.

De procedures voor gezinshereniging, gestart vanuit binnen- of buitenland, moeten geëvalueerd worden met het oog op meer transparantie.

De regering wil de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook inzake geschillen over gezinshereniging volwaardige rechtsmacht geven met onderzoeksbevoegdheid (conform art. 13 EVRM).

6.8 Aanpak schijnhuwelijken

Tijdens de vorige legislatuur zijn belangrijke stappen gedaan in de aanpak van schijnhuwelijken. Nu schijnhuwelijken strafbaar zijn, zullen de parketten ook echt moeten vervolgen. Bovendien zullen er duidelijke richtlijnen en vorming moeten komen voor de lokale besturen en parketten opdat het opsporen en bestrijden op een uniforme manier zou gebeuren. Er moet tevens een meldpunt voor slachtoffers en een centrale databank komen bij de Dienst Vreemdelingenzaken waarin alle pogingen tot schijnhuwelijk alsook de vernietigingen worden geregistreerd. Zo kan ook statistisch materiaal worden verzameld.

Wel moet erop worden toegezien dat de preventieve onderzoeken naar schijnhuwelijken transparant verlopen en dat duidelijke regels worden in acht genomen ter bescherming van paren die te goeder trouw zijn.

6.9 Nationaliteit en integratie

Verblijf en integratie kunnen leiden tot het verkrijgen van de nationaliteit, niet omgekeerd. De verwerving van de Belgische nationaliteit vereist dan ook integratiebereidheid, en dus onder meer het beheersen van een van de drie landstalen. Dat wordt ingeschreven in de nationaliteitswet, net als in de ons omringende landen.

De nationaliteitswetgeving dient ook migratieneutraal gemaakt worden, dit wil zeggen dat het niet makkelijker mag zijn de nationaliteit te verwerven dan een verblijfsvergunning. Daarom moet artikel 12 bis § 1, 2° opgeheven worden. Hierdoor kunnen immers meerderjarige kinderen die in het buitenland geboren zijn en van wie een van de ouders of adoptant Belg is geworden, op het moment van de nationaliteitsverklaring de Belgische nationaliteit verkrijgen.

De procedures voor de nationaliteitsverwerving moeten worden verbeterd en blijk geven van een behoorlijk bestuur.

Tot slot moet bepaald worden welke instantie de nationaliteit verleent. De nationaliteitsverwerving moet ook gedepolitiseerd worden, wat impliceert dat de huidige gunstprocedure van de naturalisaties een uitzonderingsstelsel dient te worden. De rol van het parlement hierin moet uitgeklaard worden.

6.10 Economische migratie

Tussen het beleid inzake economische migratie (zie 2.4.3) en het regularisatiebeleid bestaat een nauwe samenhang. In ons land verblijven heel wat werkwilligen die een aanvraag tot regularisatie indien(d)en. Het perspectief op het hebben van voldoende middelen van bestaan, zodat de illegale verblijver niet (meteen) ten laste valt van het OCMW, zal meegenomen worden als onderdeel van een positief criterium voor regularisatie. Complementair hieraan kan, zoals gezegd (zie 2.4.3), economische migratie, afgesproken binnen een Europees kader, bijdragen tot het oplossen van tekorten op de arbeidsmarkt.

6.11 Alternatieven zoeken voor kinderen in gesloten centra

De regering zet alternatieven op voor het opsluiten van kinderen in gesloten centra. Ze evalueert die geregeld en gaat nadien over tot de veralgemening ervan.

Wanneer gezinnen met kinderen toch moeten worden opgevangen in gesloten centra, bijvoorbeeld kort voor de repatriëring of bij manifeste onwil, dient dit te gebeuren voor de kortst mogelijke duur (maximum twee weken) en in de best mogelijke omkadering. Gezinnen en mensen die niet verwijderbaar zijn, worden niet opgesloten.

6.12 Niet begeleide buitenlandse minderjarigen (NBBM)

In de praktijk wordt een NBBM vandaag gemachtigd tot verblijf tot 18-jarige leeftijd. De toekenning van een tijdelijke verblijfsvergunning is geregeld in een rondzendbrief van 15 september 2005. Het principe van tijdelijk verblijf tot 18 jaar voor NBBM zou verankerd moeten worden in de Vreemdelingenwet.

Daarnaast moeten er via een samenwerkingsakkoord afspraken komen tussen de federale staat en de Gemeenschappen over de opvang van NBBM, onafhankelijk van het statuut van de NBBM.

Een gecentraliseerde databank die alle diensten kunnen raadplegen moet meer zicht geven op de NBBM die zich op het grondgebied bevinden.

7 Kansen voor veiligheid en recht

Mensen willen weten wat kan en wat niet kan. Ze wensen een krachtdadige aanpak van de criminaliteit. Ze wensen een objectieve en rechtlijnige overheid die hen veiligheid en rechtvaardigheid garandeert. Wie buiten de grenzen gaat van wat is toegelaten, moet gestraft worden. Straffen moeten uitgevoerd worden. De overheid moet zorgen voor een goed werkende justitie en politie.

In justitie en veiligheid is een forse investering nodig, om de dringende problemen op te lossen en tegelijk de basis te leggen voor een grondig en duurzaam veranderingsproces.

De verbetering van de organisatie en de werking van het gerecht heeft de hoogste prioriteit. De strafuitvoering moet over voldoende capaciteit en middelen beschikken om straffen effectief uit te voeren, de schade aan slachtoffers te herstellen en de gestraften efficiënt te begeleiden. Justitie moet over een moderne kantoororganisatie- en infrastructuur beschikken, beter en efficiënter worden geleid, en de noodzakelijke beheers-, evaluatie- en meetinstrumenten krijgen.

De veranderingen moeten gericht zijn op het voorkomen van conflicten en criminaliteit, een efficiënte en menselijke oplossing van geschillen binnen een redelijke termijn, een krachtdadige opsporing, vervolging en bestraffing, een daadwerkelijke uitvoering van straffen, en moderne en efficiënte justitie-, politie- en veiligheidsdiensten. Daarvoor zijn middelen nodig, zowel in de gewone uitgavenbegroting als door alternatieve financiering en publiekprivate samenwerking voor infrastructuurwerken.

De hervorming van de organisatie en werking van het gerecht moet gebeuren in dialoog met het werkveld, in een positieve geest van samspraak en met eerbiediging van ieders eigenheid en inbreng. Meer autonomie en responsabilisering mogen niet uit de weg worden gegaan. Met de verantwoordelijken van de verschillende entiteiten van justitie en politie zijn afspraken nodig over organisatie, inzet van middelen, formuleren van doelstellingen, evalueren van resultaten, bijsturing en terugkoppeling.

7.1 Een efficiënte en menselijke oplossing van geschillen binnen een redelijke termijn

De regering bouwt de alternatieve vormen van geschillenbeslechting verder uit. Ze groepeerde in samenspraak met de betrokken beroepsgroepen het aanbod en informeert de bevolking over de mogelijkheden. Ze geeft de rechter meer mogelijkheden om tijdens een gerechtelijke procedure bemiddeling op vrijwillige basis in te schakelen. Ze vervangt verplichte verzoening voor de rechter (zoals bij huurgeschillen) door een vrijwillig systeem.

De regering verkort de doorlooptijd van burgerlijke processen verder. Streefdoel is een gemiddelde doorlooptijd van een jaar binnen één aanleg, vanaf de inleiding van de zaak. Daartoe evalueert ze de recente wetgeving tot wijziging van de burgerlijke rechtspleging. Ze verbetert de kwaliteit en verkort de duur van het deskundigenonderzoek door uitbreiding van de rol van de actieve rechter tot het verloop ervan, de invoering van bindende termijnen, de instelling van een adviescommissie op het niveau van het hof van beroep voor het opstellen van een lijst van deskundigen volgens kwaliteitscriteria, en de invoering van een transparant beloningssysteem. De regering herwaardeert de eerste aanleg en herzielt het gebruik van rechtsmiddelen door de invoering van filters en de verstrenging van de voorwaarden. Ze verbetert en verruimt de toepassing van vereenvoudigde procedures voor de invordering van onbetwiste schuldvorderingen.

Met het oog op een hogere procesefficiëntie onderzoekt de regering de invoering van de positieve motiveringsplicht, de concentratie van het geding, de loskoppeling van strafrechtelijke en burgerrechtelijke aspecten van een zaak, en de uniformisering van termijnen en de berekening ervan.

De regering hervormt de beslechting van administratieve geschillen door de Raad van State en hevelt administratieve beroepen tegen een individuele overheidsbeslissing over naar nieuw op te richten administratieve kamers bij de rechtbanken van eerste aanleg.

De regering inventariseert de knelpunten in de uitvoering van gerechtelijke beslissingen en neemt initiatieven voor een vereenvoudiging en verbetering van het beslag- en executierecht, de invoering van bemiddeling bij de uitvoering van gerechtelijke beslissingen.

telijke beslissingen en een gelijkwaardige rechtsbescherming van schuldenaars bij een gerechtelijke en minnelijke invordering van schulden.

7.2 Moderne en efficiënte justitie, politie- en veiligheidsdiensten

7.2.1 Justitie

7.2.1.1 Informatisering

De regering tekent voor eind 2007 een stappenplan uit voor de informatisering van de gerechtelijke diensten. Ze streeft daarbij naar een maximale integratie van bestaande systemen, rekening houdend met de specificiteit van de werkprocessen (burgerlijk en strafrechtelijk). Ze waakt over de realisatie van uniforme gegevens, een performante informatiedoorstroming tussen de diensten en de beschikbaarheid van centrale gegevensregisters (zoals het strafregister). Ze investeert ook in de modernisering en beveiliging van gebouwen.

De regering stelt het Themisplan bij met het oog op het gedecentraliseerd beheer voor de gerechten en parketten. Gekoppeld aan de grotere autonomie voor de magistraat-korpschef bij de aanwending en sturing van mensen en middelen, sluit ze beheersovereenkomsten waarin de toekenning van mensen en middelen afhankelijk wordt gemaakt van kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen.

7.2.1.2 Management

De regering voorziet in managementopleiding voor de korpschefs en in bijstand van een administratief manager die onder het gezag en toezicht van de korpschef werkt. Ze zet een geobjectiveerd systeem van werklastmeting (individueel en gezamenlijk) op dat rekening houdt met kwaliteit en kwantiteit, en als grondslag kan dienen voor toekenning van mensen en middelen.

De regering gaat in overleg met het parlement, de Hoge Raad voor de Justitie en de wetenschappelijke wereld na welke initiatieven nodig zijn voor een wetenschappelijke en geobjectiveerde onderbouw en een effectmeting van het justitie- en veiligheidsbeleid. Het betreft onder meer de ontwikkeling van betrouwbare en geobjectiveerde gegevens, zoals gerechtelijke statistieken en ophelderingcijfers inzake criminaliteit, en de uitwerking van monitoringinstrumenten.

Ze stemt de rol en de bevoegdheden van de instanties betrokken bij de werking van de rechterlijke organisatie, zoals de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde, de Raadgevende Raad voor de Magistraten en de Hoge Raad voor de Justitie, beter op elkaar af.

7.2.1.3 Gerechtelijke achterstand

Met een noodplan zet de regering de strijd tegen de gerechtelijke achterstand voort, zowel in eerste aanleg als in beroep. Ze verzoekt de Hoge Raad voor de Justitie een inventaris op te stellen van de rechtscolleges en parketten met achterstandsproblemen. In samenspraak met de betrokken korpschefs en de balie stelt ze een individueel stappenplan op dat het mogelijk maakt de achterstand binnen een jaar weg te werken. Het stappenplan maakt deel uit van de beheersovereenkomst.

7.2.1.4 Kwaliteit van de magistratuur

De regering neemt initiatieven voor een herobjectivering van de benoemingsprocedure voor magistraten, de hervorming van de gerechtelijke stage, een grotere horizontale en verticale mobiliteit van magistraten, een sociaal statuut voor magistraten en een evaluatie van het evaluatiesysteem voor magistraten.

De regering laat de wet van 31 januari 2007 over de gerechtelijke opleiding en de oprichting van het Instituut voor Gerechtelijke opleiding opheffen, zodat de gerechtelijke opleiding vorm kan krijgen in een Nederlandstalige en een Franstalige magistratenschool aan de rechtsfaculteiten van de universiteiten.

7.2.1.5 Toegankelijkheid

De regering verbetert de toegankelijkheid van het gerecht door de instelling van een Commissie Rechtstaal die voorstellen doet voor vereenvoudiging en verbetering van de rechtstaal, door de verlaging van de kostprijs voor de procespartijen te onderzoeken en door de financiering van de rechtsbijstand te herzien.

7.2.1.6 Organisatie

De regering onderzoekt de wenselijkheid van de oprichting van een arrondissementsrechtbank met verschillende kamers (milieurecht, familierecht, arbeidsrecht, administratief beroep, ...).

Wat het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, zal een splitsing worden doorgevoerd met een Nederlandstalige zetel en een Franstalige zetel (eerste aanleg, arbeidsrechtbank en handelsrechtbank). In elke rechtbank zal een derde tweetalige magistraten zetelen (met functionele kennis). Het voorzitterschap van de rechtbanken wordt waargenomen door een Nederlandstalige voorzitter en een Franstalige voorzitter, die kennis hebben van de andere taal. De bestaande regels op gebied van de verwijzing/verdaging blijven van toepassing en zullen worden aangepast aan de splitsing.

Tezelfdertijd zal een verticale splitsing van het parket tot stand worden gebracht. Het Brussels parket zal bestaan uit een vijfde Nederlandstalige en vier vijfde Franstalige magistraten, van wie een derde tweetalig is. Het parket van Halle-Vilvoorde, dat in Vilvoorde gevestigd zal worden, zal bestaan uit Nederlandstalige magistraten, van wie een derde tweetalig is (met functionele kennis). Het bestuur van de parketten wordt waargenomen door procureurs des Konings van verschillende taalrol, met een grondige kennis van de andere taal. Specifieke bepalingen zullen worden uitgewerkt om de dossierverwerking te regelen in het kader van gerechtelijke onderzoeken.

De organisatie en de werkingsregels van de griffies en de parketsecretariaten zullen dienovereenkomstig aangepast worden. Bovendien zal worden voorzien in overgangsmaatregelen.

7.2.2 Politie

Naast de uitvoering en verdieping van de politiehervorming, geeft de regering een wettelijke basis aan de informatie-uitwisseling tussen politiediensten en bestuurlijke overheden.

7.2.3 Private veiligheidsdiensten

De regering evalueert de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten en de wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective met het oog op verbeteringen, onder meer wat betreft de aflijning van de verschillende functies en bevoegdheden binnen deze sectoren, de heffing en besteding van retributies, de controle op de sector, het tijdstip van het onderzoek van de veiligheidsmachtigingen en de nood aan administratieve vereenvoudiging.

7.2.4 Civiele veiligheid

De regering waakt erover dat de uitvoering van de wet op de civiele veiligheid binnen een aanvaardbaar financieel kader gebeurt, zonder meerkosten voor de steden en gemeenten, gekoppeld aan een groeipad dat voorziet in een 50/50-verdeling tussen steden en gemeenten en de federale overheid. De vaststelling van de zones gebeurt na overleg met de steden en gemeenten; de schaalgrootte beantwoordt aan eisen van beheersbaarheid en de snelst aangepaste hulp.

De regering onderhandelt over een werkbaar statuut op maat van vrijwilligers en beroepskrachten, met voldoende aandacht voor opleiding, en zoekt een oplossing voor de vergrijzing van het korps. Ze waakt erover dat de inspectiediensten voor de brandweerkorpsen voldoende uitgebouwd zijn en dat de uitvoeringsbesluiten genomen zijn voorafgaandelijk aan de uitvoering door de gemeenten en steden. De regering doet stappen voor een betere coördinatie van de brandpreventienormen en maakt werk van de hervorming van de Civiele Bescherming.

7.3 Conflicten en criminaliteit voorkomen

Met het oog op conflictpreventie bouwt de regering de wijkpolitie verder uit, door meer wijkagenten in te schakelen, een voldoende en kwaliteitsvolle instroom te verzekeren, een verdere administratieve ontlasting, een verbetering van het statuut en een opwaardering van de wijkwerking binnen het positionele takenpakket, de lokale veiligheidsplannen en de vorming.

De regering geeft snel uitvoering aan de wet van 15 mei 2007 op de Gemeenschapswachten wat betreft vorming, statuut en uniform. Ze voorziet in aanvullende

federale ondersteuning van georganiseerde vormen van sociale controle zoals Buurtinformatienetwerken en Winkelinformatienetwerken. Ze geeft de vrederechter meer mogelijkheden om preventief tussen beide te komen en bewarende maatregelen op te leggen bij dreigende conflictsituaties tussen burens en binnen een gezin. De regering verbetert de informatie- en overlegkanalen, alsook het gebruik van fiscale stimuli voor veiligheidsinvesteringen voor particulieren en ondernemers. Ze organiseert een federaal fietsregistratiesysteem en evalueert de wet op het gebruik van camera's.

7.4 Een krachtdadige opsporing en vervolging

7.4.1 Aangifte

De regering verbetert de aangifte van misdrijven of noodgevallen door een veralgemeende invoering van het aangiftesysteem via het e-loket voor alle politiezones en een uitbreiding naar andere misdrijven, na voorafgaande evaluatie van de proefprojecten, een verbetering van de toegankelijkheid en meer garanties voor een effectieve opvolging. Ze maakt werk van een versnelde realisatie van centrale en geïntegreerde meldkamers voor de noodoproepen 112. Ze verzekert een maximale toegang tot verschillende meldpunten via een uniek-loketsysteem.

7.4.2 Slachtofferhulp

De regering investeert verder in het onthaal van slachtoffers en breidt de permanenties van slachtofferhulpdiensten uit. Ze neemt maatregelen om de informatie over het dossier en de procedurestappen tijdens het strafonderzoek, de strafprocedure en de strafuitvoering te verbeteren. In samenspraak met de Gemeenschappen neemt ze bijkomende initiatieven voor een aangepaste begeleiding voor slachtoffers van verkeersongevallen en seksuele misdrijven. Ze versnelt en vereenvoudigt de uitbetaling van vergoedingen aan slachtoffers.

7.4.3 Politie

De politiehervorming wordt verder uitgediept. Naast de opwaardering van de wijkpolitie werkt de regering verder aan de administratieve ontlasting door inzet van meer administratief personeel (CALOG) en de schrapping van oneigenlijke (gerech-

telijke) taken. Ze evalueert de noodzaak van een verhoging van de federale en – vooral in de stedelijke agglomeraties – zonale capaciteit, en ze staat de vrijwillige hergroepering van kleine politiezones toe. Ze streeft naar een transparante en evenwichtig gespreide financiering van de politiediensten.

7.4.4 Overlast en straatcriminaliteit

De regering geeft in de bestrijding van het gevoel van onveiligheid en straffeloosheid voorrang aan een betere opvolging van overlast en straatcriminaliteit. Dat vereist een modernisering van de werking van het openbaar ministerie, zodat het zich opnieuw kan toeleggen op zijn kerntaak, namelijk optreden in zaken van ernstige criminaliteit die vervolging vragen of bemiddeling tussen dader en slachtoffer.

De regering laat daarom op politieniveau bepalen wat in aanmerking komt voor seponering, minnelijke schikking of doorverwijzing naar het parket voor vervolging of bemiddeling, en dit op een eenvormige wijze en conform het strafrechtelijk beleid, onder de eindverantwoordelijkheid van een parketmagistraat. Ze veralgemeent het Ambtshalve Politieel Onderzoek (APO), gekoppeld aan een voldoende rechtszekerheidsbasis, en ontlast parketmagistraten van oneigenlijke (administratieve) taken.

7.4.5 Prioriteiten van het strafrechtelijk beleid

Bij het bepalen van de prioriteiten van het strafrechtelijk beleid wil de regering extra maatregelen voor overlast, jeugdcriminaliteit, drugs en verkeersdelicten.

7.4.5.1 *Overlast en straatcriminaliteit*

De regering streeft een lik-op-stukbeleid na door toepassing van Ambtshalve Politieel Onderzoek onder coördinatie van een zonemagistraat, een beter gebruik van gemeentelijke administratieve sancties en een uitbreiding van de pretoriaanse probatie¹.

¹ Pretoriaanse probatie houdt in dat het parket bij de eindbeschikking (seponering, minnelijke schikking, ...) rekening houdt met het gevolg dat werd gegeven aan de maatregelen die het tijdens het opsporingsonderzoek oplegde.

7.4.5.2 Jeugdcriminaliteit

Met respect voor de bevoegdheden van de Gemeenschappen, streeft de regering naar een totaalaanpak gericht op preventie, begeleiding en bestraffing. Ze evalueert of de wijziging van het jeugdsanctierecht het mogelijk maakt afdoende en gepast op te treden tegen alle vormen van jeugdcriminaliteit, ook bij zeer jonge daders. Ze werkt aan een systematische registratie van jeugdige criminelen en de uitbouw van jeugdbrigades.

7.4.5.3 Drugs

De regering maakt een einde aan de onduidelijkheid over het toegelaten bezit van soft drugs zoals cannabis. Ze voert een integraal drugsbeleid gericht op effectieve ontrading via preventie, behandeling en repressie, met extra aandacht voor de gevaren van cannabis, gebruik door minderjarigen en de omgeving van de verslaafde. Ze overlegt met het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest overleg over de ratificatie van het samenwerkingsakkoord van 2002, zodat de Algemene Cel Drugsbeleid snel operationeel kan worden. De regering tekent een duidelijk juridisch kader waarbij de prioriteit ligt bij de bestrijding van productie en verkoop, en elke vorm van strafbaar bezit minstens geregistreerd wordt in een (vereenvoudigd) proces-verbaal met vermelding van de identiteit en mogelijkheid tot inbeslagname en een reactie tot gevolg heeft. Ze voorziet in een betere omkadering voor problematische druggebruikers die kiezen voor behandeling als alternatief voor vervolging. Ze herzielt de werking en de projecten van het Federale Fonds ter Bestrijding van Verslavingen. De regering verzekert een opvangplaats voor elke verslaafde door de uitbouw van de ambulante en residentiële capaciteit, een goede regionale spreiding en een betere afstemming van de bevoegdheden tussen de FOD's Justitie, Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid onderling en met de Gemeenschappen. De gevangenis mag geen plaats zijn van druggebruik, maar integendeel van drughulpverlening. In de gevangenissen komen er drugsvrije afdelingen en externe behandelingsteams via overeenkomsten tussen Justitie en Volksgezondheid.

7.4.5.4 Verkeersdelicten

In de verkeershandhaving staan de traditionele speerpunten (snelheid, alcohol en drugs, roodlichtrijden, gordeldracht en de veiligheidsrisico's van het wegtransport)

vooraan. De regering schenkt bijzondere aandacht aan de recidive van verkeersinbreuken, inclusief het gebruik van alternatieve maatregelen zoals het alcoholslot of de intelligente snelheidsbegrenzer. Ze maakt een einde aan de gebrekkige bestrafing van buitenlandse overtredders en neemt specifieke maatregelen voor risicogroepen zoals het weekendnachtverkeer, de gemotoriseerde tweewielers en vrachtwagens.

7.4.6 Intrafamiliaal geweld

De regering actualiseert het nationaal actieplan tegen partnergeweld. Ze geeft extra aandacht aan de coördinatie tussen politie, welzijn en justitie, de rol van de huisarts en de toename van ouderengeweld. Ze onderzoekt de tijdelijke uithuisplaatsing van de dader door de vrederechter, binnen de 24 uur en eventueel zelfs preventief.

7.4.7 Terrorisme en georganiseerde criminaliteit

De regering neemt maatregelen voor een betere aanpak van terrorisme, radicalisme, georganiseerde criminaliteit, mensenhandel en fraude. Ze evalueert en intensifieert de bijzondere opsporingsmethodes (BOM).

De regering regelt in een wet het gebruik van bijzondere inlichtingenmethodes (BIM) door de inlichtingendiensten.

7.4.8 Strafwet en strafprocesrecht

De regering onderzoekt in overleg met het parlement en de betrokken actoren de opportuniteit van een modernisering van het Strafwetboek, onder meer wat betreft het strafmaatsysteem en de invoering van een Wetboek Sociaal Strafrecht.

De regering zet de modernisering van het strafprocesrecht voort door na te gaan welke delen van het wetsontwerp tot herziening van het strafprocesrecht op korte termijn goedgekeurd kunnen worden, door de aanhoudingstermijn te verlengen van 24 naar 48 uur en door de invoering van een systeem van onderhandelde bekentenis te onderzoeken. Ze vergemakkelijkt de afsplitsing van onderzoeken, herzielt het

snelrecht en evalueert het systeem en de financiering van gerechtskosten in strafzaken.

7.5 Een daadwerkelijke bestraffing en strafuitvoering

De regering stelt een Urgentieprogramma voor de Strafuitvoering op dat zowel de veiligheidsproblemen als de overbevolking aanpakt. Het bevat onder meer volgende maatregelen:

- de uitbreiding van de gevangenscapaciteit met 1500 cellen binnen een termijn van twee jaar, te rekenen vanaf de verlening van de bouwvergunning;
- een extra noodbudget voor Justitie voor onder meer de aanwerving van extra justitieassistenten en begeleidend personeel voor de strafuitvoering, en de modernisering en uitbreiding van de gevangenscapaciteit (waarvoor ook een beroep wordt gedaan op alternatieve financieringssystemen zoals PPS);
- uitbreiding van het elektronisch toezicht voor de strafuitvoering en de invoering daarvan als autonome straf, gekoppeld aan voldoende sociale begeleiding en met uitsluiting van onder meer seksuele misdrijven;
- het versneld uitsorteren van mensen die niet thuishoren in de gevangenis, onder meer door de opvang van geïnterneerden in snel op te richten nieuwe instellingen en meer samenwerking met de particuliere sector, en door het sluiten van akkoorden over het uitzitten van de straf door veroordeelde vreemdelingen in hun land van herkomst;
- een uitbreiding en effectieve uitvoering van alternatieve straffen door de aanwerving van meer justitieassistenten, de realisatie van meer prestatieplaatsen voor werkstraffen en dienstverlening, en het gebruik van meer herstelbemiddeling door de parketten;
- een verbetering en herwaardering van het statuut, de opleiding en de vorming van het gevangenispersoneel;
- de installatie van een permanent en proactief opvolgingssysteem voor de gevangenscapaciteit.

De regering geeft de Gemeenschappen en de Gewesten structurele zeggenschap in het vervolgingsbeleid met betrekking tot de inbreuken op misdrijven waarop bij decreet of ordonnantie een straf staat. Ze past het Gerechtelijk Wetboek aan met het oog op een structurele samenwerking tussen de voor handhaving bevoegde gemeenschaps- of gewestminister, de federale ministers van Justitie en van Arbeid, en het college van procureurs-generaal.

Voorwaardelijke invrijheidsstelling moet integraal deel uitmaken van een systeem waarbij de straf en de uitvoering ervan gericht is op herstel van de schade aan het slachtoffer, beveiliging van de maatschappij, gedragsverbetering en herintegratie van de gedetineerde. De regering versterkt daarom het opleggen en opvolgen van een individueel detentietraject, zoals vastgesteld in de wet van 12 januari 2005, door het mee te nemen als beoordelingselement bij de voorwaardelijke invrijheidsstelling en door het verplicht sociaal reclasseringsplan uit te breiden tot straffen van minder dan 3 jaar.

Na een evaluatie, vóór 1 februari 2008, van de wetten van 17 mei 2006 over de externe rechtspositie van gedetineerden en de oprichting van de strafuitvoeringsrechtbanken, en van de gevolgen van de uitbreiding van de terbeschikkingstelling, neemt de regering een beslissing over een herziening van de tijdsvoorwaarden, de contra-indicaties en de aanvullende voorwaarden. Op basis van die evaluatie en van de evolutie van de toestand in de gevangenissen bepaalt ze de inwerkingtreding van de verdere uitbreiding van de bevoegdheid van de strafuitvoeringsrechtbanken tot de kortgestraften.

7.6 Overleg en samenwerking met de Gemeenschappen

Gelet op de vele raakvlakken tussen het federale justitie- en politiebeleid en het welzijnsbeleid van de Gemeenschappen, neemt de regering maatregelen voor een verdere structurele uitbouw van overleg en samenwerking, onder meer door actualisering van de samenwerkingsakkoorden op het forensisch terrein (sociale hulpverlening aan gedetineerden, slachtofferzorg, begeleiding daders seksueel misbruik, bezoekenruimtes) en door de oprichting van een Interministeriële Conferentie "forensisch beleid".

8 Kansen voor een efficiënte, betrouwbare en dienstbare overheid

Mensen vinden efficiëntie belangrijk en verwachten dit dan ook terecht van de overheid. Goedwerkende en herkenbare instellingen op maat van de mensen zijn hiervoor nodig. Mensen willen een correcte en betrouwbare dienstverlening. De overheid moet de burger op een eigentijdse manier te woord staan en ze moet iedereen op een eerlijke en gelijke manier behandelen. Daarnaast moet de overheid een toonbeeld zijn van een constructieve samenwerking tussen de Gemeenschappen. Goedwerkende, efficiënte en herkenbare instellingen zijn een grondvoorwaarde om de dienstbaarheid van de overheid te realiseren.

8.1 Staatshervorming

De regering wil tijdens de komende legislatuur een belangrijke bijdrage leveren tot de staatshervorming. Onverminderd wat in de overige punten van deze nota wordt vermeld, zal ze wetsontwerpen indienen die met een gewone meerderheid kunnen worden aangenomen. Daarnaast zijn wijzigingen van bepaalde grondwetsartikelen alsook van de bijzonderemeerderheidswetten vereist. De regering zal de hiertoe nodige ontwerp teksten uitwerken.

Het doel van de regering is dat de hervormingen die met een bijzondere meerderheid moeten worden aangenomen, van kracht worden op 1 januari 2009. Vooraf zal ze, via een nader te bepalen weg, de nodige contacten leggen om zich te verzekeren van de bijzondere meerderheden, vereist voor het aannemen van deze voorstellen en ontwerpen.

Waar het voor een betere werking van de federale overheid nodig is, zal zij het initiatief nemen voor nieuwe of voor de verdieping van bestaande samenwerkingsakkoorden, of zal zij de betrokkenheid van de Gewesten en Gemeenschappen bij het federaal beleid en bij de federale instellingen organiseren.

8.2 Versterking van de democratie

Ter versterking van de werking van onze democratie, zal de regering een debat op gang brengen over de aanpassing van het kiesstelsel, onder meer over de opkomstplicht, de opvolging, de verkiezingskalender en de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Met betrekking tot dat laatste zal ze tegen het begin van de parlementaire zitting 2007-2008 een wetsontwerp indienen.

De regering moderniseert de wetgeving over de openbaarheid van bestuur. Ze streeft daarbij naar een uniforme regeling, een grondige uitbouw van de actieve openbaarheid, het aanwenden van de mogelijkheden die e-government en ICT bieden, de vereenvoudiging van de procedure voor de passieve openbaarheid en explicitering van de diverse vormen van toegang die via de passieve openbaarheid van bestuur mogelijk zijn, het toekennen van beslissingsbevoegdheid aan de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, de aanwijzing van de Raad van State als enige bevoegde rechter die recht spreekt in volle rechtsmacht op grond van een verkorte procedure, de verfijning van de uitzonderingsgronden en de verdere uitbouw van de advies- en ondersteuningsmogelijkheden van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten.

De regering beschouwt de lokale besturen (gemeenten, OCMW's en provincies) als volwaardige partners van interbestuurlijke samenwerking. Ze toetst haar beslissingen op hun gevolgen voor de lokale besturen op het vlak van personeel, werkingsuitgaven en investeringen. Ze engageert zich ertoe meerkosten te compenseren.

8.3 Geïntegreerde diensten en informatie voor burgers en bedrijven

Overheidsinstellingen moeten het vertrouwen van de burgers en de ondernemingen voortdurend verdienen en daartoe klant- en resultaatgericht werken. In haar beleid legt de regering de klemtoon op een efficiënte samenwerking tussen de overheidsinstellingen en -niveaus, een doelgerichte aansturing en een responsabilisering van de overheidsinstellingen, en een bijsturing van het personeelsbeleid om deze doelstellingen te ondersteunen en de motivatie en het vertrouwen van het personeel te versterken.

De regering neemt maatregelen opdat burgers en bedrijven in hun contacten met de overheid (bv. geboorte van een kind, verhuizing, betaling van belastingen, pen-

sionering, start van een onderneming, ...) geleidelijk kunnen rekenen op geïntegreerde diensten en informatie, over de onderscheiden overheidsinstellingen en -niveaus heen. De diensten en de informatie voldoen aan vooraf vastgelegde en bekendgemaakte criteria inzake bereikbaarheid, beschikbaarheid, volledigheid, performantie, snelheid, kwaliteit, veiligheid en opvolgbaarheid van het dienstverleningsproces.

De regering neemt maatregelen opdat burgers en ondernemingen alle relevante diensten en informatie van de overheid geleidelijk op één fysiek contactpunt kunnen verkrijgen. Dat contactpunt kan verschillen naar gelang van het moment of de situatie (bijvoorbeeld een gemeente bij een verhuizing, een ziekenhuis waar een kind geboren wordt, een ondernemingsloket bij de start van een onderneming, ...).

De regering zorgt ervoor dat burgers en ondernemingen beschikken over een internetportaal en een persoonlijke internetpagina waarop geleidelijk alle relevante diensten en informatie van de overheid elektronisch toegankelijk zijn.

De regering neemt maatregelen om, waar mogelijk, overheidsdiensten en -informatie automatisch aan te bieden, zonder van de burgers of de ondernemingen een aanvraag te verwachten.

De regering geeft burgers en ondernemingen het afdwingbare recht om informatie waarover één overheidsinstelling beschikt niet opnieuw te moeten meedelen aan een andere overheidsinstelling.

De regering neemt maatregelen om, naar analogie van de sociale sector, in andere sectoren (Financiën, Justitie, ...) overheidsinstellingen te belasten met een functie van dienstenintegrator.

Om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen, zorgt de regering ervoor dat de mededeling van persoonsgegevens tussen overheidsinstellingen onderworpen wordt aan een machtiging van een sectoraal comité van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. De regering breidt die commissie uit met leden aangesteld door de Gewest- en Gemeenschapsparlamenten.

De regering voert systematische gebruikerstevredenheidsmetingen in als instrument voor permanente verbetering.

De regering wil bijzondere inspanningen leveren om haar communicatie met de burger in eenvoudiger en beter te begrijpen taal te formuleren.

De regering onderwerpt alle regelgeving met een impact op burgers, verenigingen, bedrijven en/of socialprofitorganisaties in de voorbereidende fase van de besluitvorming aan een reguleringsimpactanalyse (RIA): een gestructureerde analyse van de beoogde doelstellingen en van de verwachte positieve en negatieve effecten (inclusief op de overheidsfinanciën) in vergelijking met alternatieve voorstellen. Om de kwaliteit van de regelgeving te bewaken, wordt in elke FOD een Cel Wetskwaliteit opgericht die minstens bij de RIA betrokken wordt.

Brussel is de hoofdstad van dit land en van zijn beide Gemeenschappen. De Brusselse instellingen dienen in een tweetalige dienstverlening te voorzien voor alle burgers. De regering neemt de nodige wetgevende initiatieven om de vastgestelde knelpunten in dat verband te verhelpen.

8.3.1 Bekwaam en gemotiveerd personeel

Omdat overheidsinstellingen tijdig moeten kunnen beschikken over bekwaam en gemotiveerd personeel om de afgesproken doelstellingen te realiseren, versnelt de regering de aanwerving van het personeel en stemt ze die beter af op de specifieke eisen van de functie, vervat in het functieprofiel. Algemene vaardigheden worden gemeten door Selor. De meting van functie-eigen vaardigheden gebeurt met een grotere betrokkenheid van de overheidsinstelling, aan de hand van door Selor gecertificeerde procedures die een afdoende objectiviteit waarborgen.

De regering valoriseert beter ervaring opgedaan buiten de overheid.

De regering laat voor elk personeelslid in het kader van de ontwikkelcirkels een persoonlijk ontwikkelingsplan opstellen, als basis van permanente coaching en vorming. Ze richt gecertificeerde opleidingen meer op een efficiënte functievervulling en een professionele groei. De evaluatie geschiedt op basis van de aangewende bekwaamheden en de mate van het bereiken van vooraf vastgelegde doelstellingen.

De statutaire tewerkstelling blijft de regel. Voor contractuele personeelsleden gaat de regering na of loopbaanperspectieven en een tweede pensioenpijler kunnen worden gecreëerd. Ze onderzoekt ook hoe het reglementair vastgelegde personeelsstatuut kan worden vereenvoudigd, ontdaan van overbodige administratieve formaliteiten, gecoördineerd en eventueel vervangen door wederzijdse overeenkomsten en afspraken.

Zonder de rechtsbescherming van het personeel in het gedrang te brengen, gaat de regering na hoe de wijze van aanvechting van bepaalde beslissingen en de procedures en termijnen van de behandeling ervan, in overeenstemming kunnen worden gebracht met een efficiënte werking van de overheidsinstellingen.

In het kader van een goede afstemming van het beschikbare personeel op de evoluerende behoeften en noden beslist de regering om de spontane en natuurlijke afvloeiingen uit het ambt slechts gedeeltelijk te compenseren. Een deel van de op die manier vrijgekomen middelen zullen via trekkingsrechten aangewend kunnen worden om gemotiveerde specifieke noden van bepaalde diensten te beantwoorden.

De regering onderhandelt en overlegt met de vertegenwoordigers van het personeel over de bijsturing van het personeelsbeleid en de uitwerking van de voorgenomen aanpassingen. Het personeel wordt hierover tijdig en gepast geïnformeerd, en kan deelnemen aan regelmatige personeelstevredenheidsmetingen.

8.3.2 Aansturing met bestuursovereenkomsten

De regering stuurt, met het oog op responsabilisering, elke overheidsinstelling aan door middel van een bestuursovereenkomst tussen de voogdijminister en (de beheerders en) het management van de instelling. De overeenkomst geldt in principe voor de duur van een legislatuur en wordt jaarlijks bijgestuurd. Ze bevat de wederzijdse afspraken over strategische en operationele doelstellingen, de diensten die de instelling levert, de ter beschikking gestelde middelen, de kerncijfers aan de hand waarvan de realisatie van de doelstellingen wordt gemeten, en afspraken over wederzijdse informatieverstrekking, overleg en rapportering. Voor horizontale overheidsinstellingen met een ondersteunende functie worden de doelstellingen vastgelegd op voorstel van de vertegenwoordigers van hun belangrijkste gebruikers.

De regering evalueert het management van een overheidsinstelling op basis van de mate waarin de doelstellingen van de bestuursovereenkomst zijn bereikt en van zijn persoonlijke bijdrage daaraan.

De regering werkt onnodige overlappingsen tussen externe auditoren en controleinstanties weg.

8.3.3 Deugdelijk bestuur en diversiteit

De overheidsinstellingen vervullen een voorbeeldfunctie voor het regeringsbeleid van deugdelijk bestuur (door onder meer de opstelling van een code voor deugdelijk bestuur in de federale overheid), diversiteit en duurzame ontwikkeling (door onder meer het gebruik van energiezuinige gebouwen en kantoorapparaten, de productie of het gebruik van klimaatvriendelijke energie en het gebruik van milieu-vriendelijke wagens). Ze zijn eveneens een toonbeeld van constructieve samenwerking tussen de taalgemeenschappen (door onder meer de aanmoediging van de functionele tweetaligheid van het management en de talenkennis van het overheidspersoneel). In deze domeinen worden doelstellingen met concrete streefcijfers opgenomen in de bestuursovereenkomsten.

8.4 Doelmatige en rechtvaardige fiscaliteit

Met het oog op een doelmatig en rechtvaardig belastingbeleid moet de fiscale wetgeving eenvoudiger worden en meer activerend werken, moeten alle belastingplichtigen correct en gelijk worden behandeld, en moet de administratie hervormd worden tot een efficiënte en modern geleide organisatie.

Met het oog op een vereenvoudiging van de personenbelasting onderzoekt de regering, binnen de budgettaire mogelijkheden:

- de reductie van de drie types van belastingvoordelen tot twee, namelijk belastingvermindering en belastingkrediet;
- de groepering van de uitgaven in korven (woningkorf, spaarkorf, klimaat- en energiekorf, ...), waarop een eenvormig percentage van belastingvermindering van toepassing is;
- een vermindering van het aantal belastingtarieven.

De regering sluit met de Gewesten een samenwerkingsakkoord om dezelfde principes toe te passen op de regionale belastingvoordelen. Zonder aan de bevoegdheden van de Gewesten te raken, worden regels afgesproken om tot een coherente, eenvoudige en begrijpbare reglementering te komen.

De regering werkt de resterende vormen van discriminatie van gehuwden en wettelijke samenwoners ten opzichte van alleenstaanden en feitelijke samenwoners weg door uniforme regels voor het huwelijksquotiënt en meewerkinkomen en door de opheffing van de feitelijke belastingvrijstellingen (artikel 154 WIB 92).

Naast een eenvoudige en transparante wetgeving is het belangrijk dat de fiscale regels correct en voor iedereen op een gelijke manier worden uitgevoerd.

8.4.1 Gelijke behandeling

De regering waakt erover dat alle belastingplichtigen gelijk behandeld worden en de heffing en de inning in heel het land op een correcte en gelijke wijze gebeuren. Ze neemt het initiatief tot de oprichting van een extern controleorgaan, het Comité F.

De regering ontwerpt een duidelijk kader voor en interne controle op voorafgaande afspraken in fiscale zaken ("ruling").

8.4.2 Eerlijke controles

Controles moeten voor het hele grondgebied gelijk opgaan voor particulieren én bedrijven, en mogen niet steunen op willekeur. De regering neemt daarom maatregelen voor vaste en realistische controlefrequenties van belastingaangiften, gebaseerd op correcte werklasmetingen.

8.4.3 Een efficiënte strijd tegen de fiscale fraude

De regering maakt werk van de versnelde oprichting binnen de pijler Fraude van een nationale directie die bevoegd is voor het hele grondgebied. Ze waakt over gelijke onderzoeksmethodes, ongeacht de belastingmaterie, en voert de interactie tussen de diensten voor de belastingheffing en de invordering op door middel van een efficiënt geïntegreerd verwerkingssysteem. Ze zet een efficiënt systeem van ri-

sicoanalyse op en scherpt de strijd tegen btw-carrousels en kasgeldvennootschappen aan.

8.4.4 Een moderne belastingprocedure

De regering ontwikkelt een systeem van geïntegreerde verwerking dat de volledige procedure overspant, van gegevensinzameling, aangifte en berekening tot en met inning en invordering. Een en ander impliceert harmonisering en vereenvoudiging van de verschillende belastingprocedures.

De regering onderzoekt hoe voor de meeste belastingmateries (btw, bedrijfsvoorheffing, roerende voorheffing, diverse taksen, ...) een systeem van *self-assessment* kan worden veralgemeend.

Door een veralgemening van de unieke gegevensinzameling kunnen aangiftes van inkomstenbelastingen maximaal vooraf ingevuld worden. De regering zorgt ervoor dat de nodige gegevens tijdig en elektronisch worden meegedeeld aan de fiscus. Dat geldt in elk geval voor de aanlevering van informatie over inkomsten door werkgevers en over uitgaven die een belastingvoordeel genieten door banken, verzekeringsinstellingen, erkende instellingen, enz... Deze instellingen moeten gebruik kunnen maken van identificatiegegevens zoals het rijksregisternummer.

8.4.5 Een efficiënte en moderne organisatie

De regering voert het basisprincipe van Coperfin uit. Dat betekent dat er een duidelijke scheiding komt tussen het operationele kader, aangestuurd door de managers van de verschillende pijlers, en het conceptuele en reglementaire kader, aangestuurd door een centrale manager. De ondersteunende taken (personeelsbeheer, ICT, budget, logistiek) worden in stafdiensten gecentraliseerd.

De fiscale wetgeving moet op een heldere en eenduidige manier worden uitgelegd via algemeen geldende instructies aan de operationele diensten. Die instructies moeten parallel met de reglementering tot stand komen in de centrale dienst die zich met de reglementering bezighoudt. Dezelfde dienst staat ook in voor het kennisbeheer. De regering voorziet in middelen om een snel en efficiënt uniek kennisbeheersysteem uit te bouwen.

De regering rust de douane voldoende uit om haar taken efficiënt te kunnen uitvoeren. Ze moet als operationele pijler binnen de FOD Financiën op een soepele wijze middelen kunnen inzetten waar zij het nodig acht. De invoering van een efficiënte papierloze afhandeling is een absolute prioriteit.

Voor een betere en juistere behandeling van geschillen, bouwt de regering binnen de sector van de belastingheffing specifieke juridische cellen uit. De dienst "Fiscale bemiddeling" kan in die cellen opgaan.

8.5 Doelmatige organisatie van de sociale zekerheid

8.5.1 E-government in de sociale zekerheid

In het kader van het e-government werden binnen de sociale zekerheid zowel basisbegrippen als een uniek gegevensmodel ontwikkeld. De besluitvorming, zowel binnen de regering als bij de sociale partners, moet veel meer bogen op deze verworvenheden en getoetst worden op haar uitvoerbaarheid. Dat komt ook de rechtszekerheid ten goede.

Bij het uitvoeren van de Europese dienstenrichtlijn waakt de regering erover dat de garanties van de huidige samenwerking tussen de socialezekerheidsinstellingen en erkende dienstverleners niet in het gedrang komen.

De regering bouwt de nodige elektronische gegevensuitwisseling uit tussen de actoren in de sociale sector en de FOD Financiën met het oog op de voorinvulling van de belastingaangiften, de toepassing van de Omnio-regeling en de elektronische raadpleegbaarheid van bepaalde gegevensbanken van de FOD Financiën door de instellingen van sociale zekerheid, zodat zij van de aanvragers geen kopie van het aanslagbiljet meer moeten vragen.

8.5.2 Een modern sociaal handhavingsbeleid

Om de doeltreffendheid, de samenhang en de evenredigheid binnen het sociaal strafrecht te verhogen en om een einde te maken aan de inflatie van sanctieregels, nodigt de regering het parlement uit om het ontwerp van Sociaal Strafwetboek prioritair te behandelen. In de RSZ-reglementering wordt de sanctie op de CO₂-taks afgeschaft. De gebruikelijke burgerlijke sancties zijn van toepassing.

De regering bevordert de samenwerking tussen de sociale inspectiediensten door de coördinerende rol van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst te versterken.

De regering herzielt het systeem van de ketenaansprakelijkheid in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 9 november 2006 C-433/04. Een efficiënt en transparant controlemechanisme staat hierbij voorop.

8.6 Postbedeling en communicatie

Voor de regering moet de universele postdienst, die de brieven en postpakjes betreft, van hoogstaande kwaliteit zijn en toegankelijk voor iedereen en over het hele grondgebied van het land, tegen betaalbare prijzen. Gelet op de komende volledige vrijmaking van de postmarkt, is de regering van mening dat de financiering van de universele dienst gewaarborgd moet worden. Ze verzoekt de Europese Commissie een verlaagd btw-tarief te mogen toepassen voor de diensten die deel uitmaken van de universele postdienst.

De regering voert het principe van gelijke concurrentievoorwaarden in voor alle postoperatoren, in het bijzonder wat de arbeidsvoorwaarden, de sociale bescherming, de geografische dekking en de frequentie van de dienstverlening betreft.

De regering zet de modernisering van De Post voort om de klantgerichtheid en het concurrentievermogen te verhogen, haar toekomst en die van haar personeel te garanderen, en haar in staat te stellen haar sociale rol verder te vervullen. Om haar marktpositie te versterken, stelt De Post zich open voor nieuwe strategische opportuniteiten en internationale allianties, zowel in België als in het buitenland.

Om De Post in staat te stellen de uitdaging van de derde Postrichtlijn aan te gaan, verbindt de regering er zich toe de rechtszekerheid in de postreglementering te waarborgen binnen de zes maanden vanaf de goedkeuring van de richtlijn.

De regering verlaagt de drempel naar het internet door de invoering van een vast sociaal tarief van 10 euro per maand voor snelle breedbandverbindingen en door extra aandacht te besteden aan de vorming van kansengroepen. Om de veilige toegang tot het internet voor kinderen te garanderen, maakt de regering werk van een kindvriendelijke label voor internetsites en een beveiligingssysteem via de elektronische identiteitskaart.

8.7 Overheidsbedrijven en participaties

De drie overheidsbedrijven (NMBS, De Post en Belgacom) hebben een voorbeeld-functie inzake diversiteit op de werkvloer, transparantie in de besluitvorming, benoeming van leidinggevend personeel, beloningsbeleid, prestatiecontrole en corporate governance.

Om belangenconflicten te voorkomen, is het belangrijk een onderscheid te maken tussen de rol van de Staat als aandeelhouder, die belang heeft bij de werking van een overheidsbedrijf, en als regelgever, die de spelregels bepaalt en toeziet op de naleving ervan. In dat kader onderzoekt de regering of de participaties van de Belgische Staat in een aparte vennootschap, in casu de FPIM, kunnen worden ondergebracht.

8.8 De federale wetenschappelijke en culturele instellingen

Voor de federale wetenschappelijke en culturele instellingen werkt de regering verder aan hun dynamisering en aan oplossingen voor huisvesting en infrastructuur, personeelsbehoefte en -statuut, digitalisering, vrijwaring, bewaking en verzekering van collecties, en financiering van wetenschappelijk onderzoek.

Daarnaast werkt de regering aan een regeling om de Gemeenschappen en Gewesten te betrekken bij het beheer van de instellingen en de valorisatie van collecties en patrimonium, en hen de mogelijkheid te geven initiatieven te ontwikkelen voor wetenschappelijk onderzoek en acties inzake wetenschapspopularisatie met betrekking tot de collecties van deze instellingen.

De regering onderzoekt of fiscale incentives voor bedrijven en particulieren kunnen worden ingezet voor het verwerven van stukken, met het oogmerk die in het land te houden.

De regering moderniseert de archiefwet.

De regering evalueert de statutaire situatie van het Von Karman-Instituut en werkt institutionele, budgettaire en strategisch wetenschappelijke voorstellen uit om het verder uit te bouwen tot een performante wetenschappelijke instelling.

De regering herwaardeert de rol en de werking van het Studiecentrum voor Kern-energie, zowel budgettair als inhoudelijk voor toepassingen van nucleaire wetenschap en technologie.

9 Kansen in Europa en de wereld

Mensen zijn burgers in een wereld waar grenzen vervagen. Ons land behoort tot de oprichters van de Europese Unie. De Unie bracht vrede, stabiliteit en welvaart. Die voortrekkersrol moet ons land blijven spelen. Hoe krachtiger de Unie, hoe zekerder onze toekomst. Het engagement van ons land kent geen grenzen. De internationale gemeenschap, niet het minst Afrika, kan op ons rekenen. Elk inspanning om armoede en onrecht uit de wereld te bannen, is een stap naar een betere wereld.

In het buitenlandbeleid zet de regering de behartiging van onze politieke en economische belangen alsook van onze gemeenschappelijke waarden centraal.

Wij leven in een open maatschappij en een open economie, bijzonder afhankelijk van onze buurlanden en van het buitenland in het algemeen. Vaste en gemeenschappelijke spelregels - een "level playing field" - zijn voor een land als België van levensbelang. De Europese Unie speelt hier een sleutelrol - zij heeft trouwens al bewezen dat zij veel beter dan gelijk welke individuele lidstaat, bij machte is om de mogelijke negatieve effecten van de globalisatie tegen te gaan of te milderen.

Het buitenlandbeleid zal tevens ingegeven zijn door respect voor de mens en voor de mensenrechten, de rechtsstaat en de democratie. Daarom streeft de regering naar vrede en veiligheid, naar goed bestuur, naar een menswaardig bestaan in een duurzame omgeving, naar menselijke veiligheid ('human security'), en naar een eerlijke wereldhandel en respect voor de sociale normen. Daarom ook neemt zij de strijd tegen straffeloosheid en vóór rechtsbedeling, tegen de klimaatverandering en de armoede, tegen extremisme en corruptie, tegen racisme en xenofobie als leidraad van het Belgische (en Europese) beleid en optreden.

Het buitenlandbeleid moet geloofwaardig en krachtig zijn. Dat vergt een sterk apparaat en de gepaste middelen. Het vergt eveneens een betere coördinatie in de federale regering en diensten, in het bijzonder tussen de beleidsdomeinen Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking en Defensie, waarvoor een gezamenlijke beleidsnota wordt opgesteld. Een goede, sterke coördinatie is vereist binnenin de federale regering en diensten. Gelet op de autonome bevoegdheden van de Ge-

meenschappen en Gewesten is een goede coördinatie met hen, in het volste respect van hun autonomie, eveneens vereist.

9.1 Goede relaties met onze buurlanden: een evidente prioriteit

Onze burens grijpen op vele wijzen in ons land in (en omgekeerd). Goede relaties zijn essentieel. Daarom schenkt de regering bijzondere aandacht aan de samenwerking met de buurlanden. Zij zal dat doen zowel bilateraal als in het EU- en het Benelux-kader.

Ze grijpt de herziening van het Benelux-verdrag aan om het samenwerkingsverband een nieuwe dynamiek te geven.

9.2 Voortrekker in de Europese Unie

In 2010 mag België opnieuw het Voorzitterschap van de Europese Unie waarnemen. Dit biedt een uitgelezen kans om Europa verder vooruit te brengen, om onze rol van voortrekker in Europa te onderlijnen .

Nu het einde van een lange institutionele crisis in zicht komt, opent zich trouwens een nieuw perspectief voor een daadkrachtiger Europa dat, in vol respect van de subsidiariteit, beleid gaat formuleren en ten uitvoer brengen in het belang van Europa, zijn lidstaten en zijn burgers.

België wil zich de middelen geven om volop te wegen op het Europese besluitvormingsproces. Daarvoor is een goede coördinatie vereist. De regering beraadt zich over initiatieven ter zake, mede in het licht van het EU-voorzitterschap in 2010.

De geloofwaardigheid van het Europese engagement hangt niet alleen samen met de initiatieven die ons land ontplooit tot verdere ontwikkeling van de Unie, maar ook met de manier waarop België zich kwijt van de uitvoering en omzetting van de op Europees niveau genomen maatregelen. Ook op dit vlak beraadt de regering zich over initiatieven ter zake, mede in het licht van het EU-voorzitterschap in 2010.

De regering spant zich in om de uitwerking van het Hervormingsverdrag conform de conclusies van de Europese Raad van juni 2007 mede in goede banen te leiden.

Ze waakt erover dat België het verdrag tijdig ratificeert en de Europese burgers in alle duidelijkheid en met kennis van zaken in 2009 een nieuw Europees Parlement kunnen verkiezen.

De regering staat, na de goedkeuring, implementatie en evaluatie van het Hervormingsverdrag, open voor een verdere uitbreiding van de Europese Unie. Voorwaarden daarbij zijn dat kandidaat-lidstaten ten volle beantwoorden aan alle toetredingscriteria, en dat Europa en de Europeanen zelf klaar zijn voor en in staat zijn om een uitbreiding te absorberen. Na een uitbreiding moet Europa in staat zijn te verdiepen en verder te integreren, zich verder te ontwikkelen, zijn interne samenhang en identiteit te bewaren. De maatschappelijke aanvaarding van een uitbreiding is belangrijk.

Onder diezelfde voorwaarden, en in de wetenschap dat het eindresultaat noch de kalender vastligt, kunnen de onderhandelingen met Turkije voorlopig worden voortgezet. De verantwoordelijkheid voor het welslagen van de onderhandelingen ligt in de eerste plaats bij Turkije zelf; dat doet geen afbreuk aan de vereiste dat de Unie in staat moet zijn een Turkse toetreding te absorberen.

De regering wil ook de voortrekker zijn voor een meer performant Europees sociaaleconomisch beleid. De Lissabonstrategie werpt zeker vruchten af, maar de vraag rijst of een meer dwingend kader niet nog meer kansen op succes en resultaten biedt. Daarnaast spant de regering zich, binnen de bepalingen van het Hervormingsverdrag, in om de werking van de Eurogroep te versterken, ook wat betreft de afstemming van het economische beleid.

Europa moet dringend werk maken van een hecht en performant buitenlands beleid, dat coherent in verhouding staat tot zijn veiligheids- en ontwikkelingsbeleid. België zal daar volop aan meewerken. De creatie van een hoge vertegenwoordiger en van een heuse diplomatieke dienst bieden goede perspectieven.

Vooruitlopend op Kyoto-bis, waarin Europa een determinerende en federerende rol moet spelen, dient de Europese Unie werk te maken van de uitvoering van haar eigen ambitieuze beslissingen en van een eigen energiebeleid.

De samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken moet versterkt worden. Ook hier biedt het Hervormingsverdrag goede perspectieven.

9.3 Het multilaterale kader

België wil het multilaterale kader – in hoofdzaak de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde instellingen, de WHO, het IMF en de Wereldbank – versterken. Als lid van de Veiligheidsraad zal ons land er actief toe bijdragen de hervorming van de VN tot een goed einde te brengen. De regering zet er zich ook voor in de betrokkenheid van de civiele maatschappij bij de wereldorganisatie te verhogen.

9.4 Afrika

Het Afrikaanse continent vraagt en verdient onze heel bijzondere aandacht. Actie is vereist, op grote schaal. Omdat ons land het verschil niet alleen kan maken, blijft de regering ijveren voor een coherente en gedreven Europese en internationale aanpak. Het Belgische lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad biedt een nieuwe opportuniteit om volop aan de kar te trekken voor Afrika en de Afrikanen.

Parallel met de mobilisatie van de internationale gemeenschap, moet ons land zelf het initiatief blijven nemen op het terrein. De regering bouwt een coherent Afrika-beleid op uit de verschillende relevante componenten (buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking, defensie, buitenlandse handel, migratie, enz.). Ze voorziet in een degelijk coördinatiemechanisme zodat elk beleidsdomein kan bijdragen tot de armoedebestrijding en de ontwikkeling van het continent. Afstemming met het Europese en het internationale optreden ligt voor de hand.

De regio van de Grote Meren is een gebied waarin België nog steeds grote deskundigheid aan de dag legt en als zodanig ook door de internationale gemeenschap wordt erkend en gewaardeerd. Het zijn landen waar de Belgische stem, wegens de vele banden tussen onze landen en onze bevolkingen maar ook omwille van onze internationale scharnierrol, gehoord wordt.

De regering blijft zich daarom heel in het bijzonder inzetten voor Centraal-Afrika. Voor andere Afrikaanse probleemgebieden (Westelijk Afrika, Soedan/Darfour, de Hoorn) kunnen en willen wij de ogen niet sluiten. Daarom willen wij ook middelen van de ontwikkelingssamenwerking kunnen inzetten in andere landen die uit conflict komen. De wet van 1999 over de internationale samenwerking zal worden herbekeken op het vlak van de concentratie, maar ook van de coördinatie en de coherentie.

De regering komt niet terug van de heropstart van de officiële ontwikkelingssamenwerking met de Democratische Republiek Congo. Ze zal wel de samenwerking en de diverse projecten en programma's permanent evalueren en in voorkomend geval de gepaste maatregelen nemen, gaande van bijsturing tot opschorting, zonder dat die maatregelen schade toebrengen aan de bevolking. Daartoe werkt de regering snelle procedures uit. Bij de evaluatie houdt de regering rekening met de vooruitgang die de Democratische Republiek Congo boekt op het vlak van democratie, rechtsstatelijkheid, mensenrechten en goed bestuur.

In haar ontwikkelingsbeleid (zie 9.5) ten aanzien van de Democratische Republiek Congo heeft de regering bijzondere aandacht en doet ze bijzondere inspanningen voor institutionele capaciteitsopbouw, de natuurlijke rijkdommen, de problematiek van de veiligheid en de werking van de politiediensten en het leger.

9.5 Ontwikkelingssamenwerking gericht op zelfredzaamheid

De regering waakt erover dat in het kader van de Doha-ronde, maar ook in de bilaterale vrijhandelsakkoorden of economische partnerships van de Europese Unie, rekening wordt gehouden met de belangen van de ontwikkelingslanden, inclusief de Zuid-Zuidproblematiek.

Voor de armste landen is een bijzondere inspanning vereist via een ongebonden ontwikkelingssamenwerking. België respecteert het groeipad naar 0,7% van het bbp via een meerjarenbegroting. De regering onderzoekt de mogelijkheden die alternatieve financiering bieden. Daarnaast gaat ze verder met het kwijtschelden van schulden van de armste landen, erover wakend dat dit tot goed beleid leidt.

Onze ontwikkelingssamenwerking is gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid, zowel van de landen als van de mensen. Betrokkenheid en eigenaarschap ('ownership'), maar ook aanrekenbaarheid ('accountability') zijn sleutelwoorden. Onze samenwerking en het lokale beleid moeten op elkaar afgestemd zijn. De rol daarin van de lokale civiele maatschappij is heel belangrijk. De regering streeft naar een grotere betrokkenheid van de in ons land verblijvende migranten en naar een nauwe samenwerking met de ngo's, en met particuliere en andere initiatiefnemers in België.

De regering evalueert op geregelde tijdstippen de ontwikkelingssamenwerking en de diverse projecten en programma's en neemt in voorkomend geval de gepaste maatregelen. Daartoe werkt ze snelle procedures uit.

De regering concentreert, zoals aangegeven (zie 9.4), de ontwikkelingssamenwerking verder op de landen in sub-Saharaans Afrika, in het bijzonder de Democratische Republiek Congo, Rwanda en Burundi. Tegelijk laat zij de mogelijkheid open om middelen in te zetten in andere landen, wanneer die uit een conflictsituatie komen.

Inhoudelijk zet de regering in op capaciteitsopbouw, gezondheid, water- en voedselbevoorrading, onderwijs/opleiding en de positie van de vrouw. Om de armoede te bestrijden, zwengelt ze maatschappelijk verantwoorde economische activiteiten aan door de techniek van de microkredieten versterkt aan te wenden en te stimuleren. Ze toetst alle acties op hun duurzaam en klimatologisch verantwoord karakter.

Een efficiënt en effectief ontwikkelingsbeleid vergt een doorgedreven coördinatie met andere beleidssectoren (handel, klimaat, buitenland, migratie, ...). Ook een sterkere Europese samenwerking en harmonisatie in dit domein zijn wenselijk.

9.6 Externe veiligheid

Het voorkomen van gewapende conflicten en genocide is de eerste opdracht. Aandacht moet daarbij gaan naar het droogleggen van de financieringsbronnen (onder meer plundering van grondstoffen), naar een verdere wapenbeheersing en -reductie en naar de wapenhandel. Daarom zijn een sterke Europese diplomatie en een sterk buitenlands beleid noodzakelijk.

Opdat conflictpreventie maximaal effectief zou kunnen zijn en omdat conflictpreventie niet steeds succesvol is, zijn een geloofwaardige en performante Europese defensiecapaciteit en een geloofwaardige inzetbereidheid vereist, die zich niet kan beperken tot het humanitaire maar ook actief tot de vrede moet kunnen bijdragen.

Daarom bouwt België verder aan een Europese defensiecapaciteit, binnen het kader van de NAVO, vooruitlopend op de totstandkoming (binnen hetzelfde kader) van een Europese defensie-identiteit. Dat veronderstelt onder meer de ontwikkeling van een gezamenlijke planning- en beheerscapaciteit van operaties, de verdere integra-

tie van vorming/training en aankoop, en de verbetering van de interoperabiliteit. Daarom ook ondersteunt België het toenemende mondiale optreden van de NAVO, voor zover dat in het kader van een resolutie van de VN-veiligheidsraad gebeurt.

België moet op een loyale en geloofwaardige wijze deelnemen aan deze collectieve defensie-inspanning. Daarom werkt de regering verder aan een kleiner maar efficiënter leger, dat in een grotere mate operationeel inzetbaar is. Specialisatie kan geen taboe zijn en intra-Europese samenwerking moet de regel zijn. De regering pakt de personeelsstructuur en -kosten aan (minder militairen, jongere militairen, operationele militairen) door een actief wervings-, outplacement- en outsourcingbeleid, en door meer burgers in te zetten in niet-operationele functies, inclusief op beleidsniveau. De manschappen worden behoorlijk vergoed.

De regering investeert bijkomend in de uitrusting en training van de militairen die in operaties worden ingezet. Meer middelen gaan naar de werking en naar de operaties, waarbij in aparte budgetlijnen kan worden voorzien.

Omdat louter militaire instrumenten niet volstaan om duurzame vrede, veiligheid en stabiliteit tot stand te brengen, worden steeds meer civiele crisisbeheersingsinstrumenten (politie, magistraten, specialisten in de opbouw van de rechtsstaat, ...) ingezet; zij dragen immers mee bij tot de stabilisatie en de wederopbouw in conflictgebieden. België heeft de ambitie actief deel te nemen aan internationale civiele vredesmissies en bouwt ter zake de noodzakelijke capaciteit op.

9.7 Evenementen met internationale uitstraling

De regering richt binnen de Diensten van de Eerste Minister een cel op om alle initiatieven voor het aantrekken van evenementen met internationale uitstraling naar ons land te ondersteunen en te coördineren. De cel fungeert als aanspreekpunt voor de Gemeenschappen en Gewesten, alsook voor particulieren.

DE KRACHT VAN MENSEN	1
1 KANSEN VOOR ONDERNEMEN EN WELVAART.....	8
1.1 MEER ONDERNEMERSCHAP, STERKE KMO'S EN EEN BLOEIENDE INDUSTRIE.....	8
1.2 EEN AANTREKKELIJK INVESTERINGSLAND.....	10
1.3 ONDERZOEK EN INNOVATIE	10
1.4 EEN GOED WERKENDE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ.....	11
1.5 EEN VERANTWOORDE LOONONTWIKKELING EN LASTENVERMINDERING	11
1.6 BEHEERSING VAN DE BEDRIJFSKOSTEN	12
1.7 EEN COMPETITIEVE VENNOOTSCHAPSBELASTING MET RUIMTE VOOR REGIONALE KORTING....	12
1.8 EEN VOORSPELBARE EN STABIELE OVERHEID	13
1.9 VRIJWARING VAN DE BINNENLANDSE KOOPKRACHT.....	13
2 KANSEN VOOR GEMOTIVEERDE EN GOED OPGELEIDE WERKNEMERS OP EEN SOEPELE ARBEIDSMARKT	14
2.1 WERKEN BETER BELONEN.....	14
2.2 WERKEN AANMOEDIGEN.....	15
2.2.1 Zoekgedrag	15
2.2.2 Activering.....	15
2.2.3 Doelgroepen en maatwerk.....	16
2.2.4 Vereenvoudiging.....	17
2.2.5 Zelfstandige activiteit.....	17
2.2.6 Tewerkstellingscellen.....	17
2.3 VAN JOBZEKERHEID NAAR WERKZEKERHEID	17
2.3.1 Inschakelbaarheid.....	18
2.3.2 Mobiliteit.....	18
2.3.2.1 Geografische mobiliteit.....	18
2.3.2.2 Functionele mobiliteit.....	18
2.3.2.3 Professionele mobiliteit.....	19
2.4 VRAAGEN AANBOD BETER OP ELKAAR AFSTEMMEN	19
2.4.1 Gesubsidieerde tewerkstelling en sociale economie.....	19
2.4.2 Seizoenarbeid en horeca.....	20
2.4.3 Economische migratie.....	20
2.5 LOOPBAANBELEID	21
2.6 ARBEIDERS EN BEDIENDEN	22
3 KANSEN VOOR EEN MEER ZORGZAME SAMENLEVING.....	23
3.1 FINANCIERING VERZEKEREN	23
3.2 RECHTVAARDIGE VERDELING VAN DE WELVAARTSGROEI	24
3.2.1 Kinderbijslag	24
3.2.2 Pensioenen	24
3.2.3 Arbeidsongeschiktheid	25
3.2.4 Integratietegemoetkoming.....	25
3.3 ARMOEDEBESTRIJDING	25
3.4 SAMEN BOUWEN AAN DE GEZONDHEIDSZORG.....	26
3.4.1 Zorg doelmatig organiseren.....	28
3.4.1.1 Artsen.....	28
3.4.1.2 Geneesmiddelen.....	28
3.4.1.3 Apothekers	30
3.4.1.4 Ziekenhuizen	30
3.4.1.5 Ouderenzorg	31
3.4.1.6 Geestelijke gezondheidszorg.....	31
3.4.1.7 Onthaalouders.....	32
3.4.2 Betrokkenheid van de Gemeenschappen.....	32
3.4.3 Kwaliteit en patiëntenveiligheid	33
3.4.4 Administratieve vereenvoudiging en ontplooiing E-healthstrategie....	33
3.4.5 Europa en de gezondheidszorg.....	34

4	KANSEN VOOR EEN BETERE LEVENSKWALITEIT	35
4.1	ARBEID EN GEZIN	35
4.2	GELIJKE KANSEN - DIVERSITEIT - ANTIDISCRIMINATIE	36
4.3	SOCIALE SAMENHANG.....	36
4.4	BESCHERMING VAN DE VERBRUIKER	37
4.5	VOEDSELVEILIGHEID	37
4.6	VERKEERSVEILIGHEID	38
5	KANSEN VOOR DUURZAME ONTWIKKELING	40
5.1	ENERGIE EN KLIMAAT	40
5.1.1	<i>Prijs, bevoorrading en concurrentie</i>	40
5.1.2	<i>Klimaat</i>	42
5.2	MOBILITEIT.....	43
5.2.1	<i>Spoorwegen</i>	43
5.2.2	<i>Woon-werkverkeer</i>	44
5.2.3	<i>Nationale luchthaven</i>	44
5.3	GROENE FISCALITEIT	44
6	KANSEN VOOR MIGRANTEN EN ASIELZOEKERS	46
6.1	DE KORTE, KWALITEITSVOLLE ASIELPROCEDURE EFFECTIEF WAARMAKEN	46
6.2	HERVESTIGINGSBELEID VOOR VLUCHTELINGEN	47
6.3	EEN TRANSPARANT EN RECHTVAARDIG REGULARISATIEBELEID	47
6.4	STATUUT VOOR STAATLOZEN	48
6.5	VERDUIDELIJKEN REGELGEVING DRINGENDE MEDISCHE HULP	48
6.6	EEN HUMAAN EN KORDAAT TERUGKEERBELEID	49
6.7	GEZINSHERENIGING	49
6.8	AANPAK SCHIJNHUWELIJKEN	50
6.9	NATIONALITEIT EN INTEGRATIE.....	51
6.10	ECONOMISCHE MIGRATIE.....	51
6.11	ALTERNATIEVEN ZOEKEN VOOR KINDEREN IN GESLOTEN CENTRA.....	52
6.12	NIET BEGELEIDE BUITENLANDSE MINDERJARIGEN (NBBM).....	52
7	KANSEN VOOR VEILIGHEID EN RECHT	53
7.1	EEN EFFICIËNTE EN MENSELIJKE OPLOSSING VAN GESCHILLEN BINNEN EEN REDELIJKE TERMIJN 54	
7.2	MODERNE EN EFFICIËNTE JUSTITIE, POLITIE- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN	55
7.2.1	<i>Justitie</i>	55
7.2.1.1	<i>Informatisering</i>	55
7.2.1.2	<i>Management</i>	55
7.2.1.3	<i>Gerechtelijke achterstand</i>	56
7.2.1.4	<i>Kwaliteit van de magistratuur</i>	56
7.2.1.5	<i>Toegankelijkheid</i>	56
7.2.1.6	<i>Organisatie</i>	57
7.2.2	<i>Politie</i>	57
7.2.3	<i>Private veiligheidsdiensten</i>	58
7.2.4	<i>Civiele veiligheid</i>	58
7.3	CONFLICTEN EN CRIMINALITEIT VOORKOMEN	58
7.4	EEN KRACHTDADIGE OPSPORING EN VERVOLGING.....	59
7.4.1	<i>Aangifte</i>	59
7.4.2	<i>Slachtofferhulp</i>	59
7.4.3	<i>Politie</i>	59
7.4.4	<i>Overlast en straatcriminaliteit</i>	60
7.4.5	<i>Prioriteiten van het strafrechtelijk beleid</i>	60
7.4.5.1	<i>Overlast en straatcriminaliteit</i>	60
7.4.5.2	<i>Jeugdcriminaliteit</i>	61
7.4.5.3	<i>Drugs</i>	61
7.4.5.4	<i>Verkeersdelicten</i>	61
7.4.6	<i>Intrafamiliaal geweld</i>	62
7.4.7	<i>Terrorisme en georganiseerde criminaliteit</i>	62

7.4.8	<i>Strafwet en strafprocesrecht</i>	62
7.5	EEN DAADWERKELIJKE BESTRAFFING EN STRAFUITVOERING.....	63
7.6	OVERLEG EN SAMENWERKING MET DE GEMEENSCHAPPEN.....	64
8	KANSEN VOOR EEN EFFICIËNTE, BETROUWBARE EN DIENSTBARE OVERHEID.	65
8.1	STAATSHERVORMING.....	65
8.2	VERSTERKING VAN DE DEMOCRATIE.....	66
8.3	GEÏNTEGREERDE DIENSTEN EN INFORMATIE VOOR BURGERS EN BEDRIJVEN.....	66
8.3.1	<i>Bekwaam en gemotiveerd personeel</i>	68
8.3.2	<i>Aansturing met bestuursovereenkomsten</i>	69
8.3.3	<i>Deugdelijk bestuur en diversiteit</i>	70
8.4	DOELMATIGE EN RECHTVAARDIGE FISCALITEIT.....	70
	<i>Met het oog op een vereenvoudiging van de personenbelasting onderzoekt de regering, binnen de budgettaire mogelijkheden:</i>	70
8.4.1	<i>Gelijke behandeling</i>	71
8.4.2	<i>Eerlijke controles</i>	71
8.4.3	<i>Een efficiënte strijd tegen de fiscale fraude</i>	71
8.4.4	<i>Een moderne belastingprocedure</i>	72
8.4.5	<i>Een efficiënte en moderne organisatie</i>	72
8.5	DOELMATIGE ORGANISATIE VAN DE SOCIALE ZEKERHEID.....	73
8.5.1	<i>E-governement in de sociale zekerheid</i>	73
8.5.2	<i>Een modern sociaal handhavingsbeleid</i>	73
8.6	POSTBEDELING EN COMMUNICATIE.....	74
8.7	OVERHEIDSBEDRIJVEN EN PARTICIPATIES.....	75
8.8	DE FEDERALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN.....	75
9	KANSEN IN EUROPA EN DE WERELD	77
9.1	GOEDE RELATIES MET ONZE BUURLANDEN: EEN EVIDENTE PRIORITEIT.....	78
9.2	VOORTREKKER IN DE EUROPESE UNIE.....	78
9.3	HET MULTILATERALE KADER.....	80
9.4	AFRIKA.....	80
9.5	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING GERICHT OP ZELFREDZAAMHEID.....	81
9.6	EXTERNE VEILIGHEID.....	82
9.7	EVENEMENTEN MET INTERNATIONALE UITSTRALING.....	83